

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 27, 1983

Nr. 147

L.K.B. Kronika Nr. 57

Sovietinėje mokykloje

(Tęsinys)
Taigi Gargždų vidurinėse mokyklose nėra nei sąžinės laisvės, nei laisvo religijos pažinimo, nei ateistinės propagandos, o tik ateistinė prievarta: visi mokiniai privalo būti ateistais, pradėdami pirmą kartą turi priklaustyti ateistinėms organizacijoms. Pagaliau tai vykdoma visoje Lietuvoje. Tai kam gi ta Konstitucija? Ar ji nebegalioja? — klausia pareiškime.

Piktinamasi viduramžių valstybine inkvizicija suaugusiems, o ar ne labiau reikia piktintis ateistine inkvizicija vaikams ir suaugusiems 20-me šimtmečiuje?

Užtenka to nevykusio ateistinio bandymo, kuris taip labai suluošino mūsų tautą. Jau seniai reikėjo pasimokyti iš istorijos: kai buvo uždarnos bažnyčios, reikėjo atidaryti kalėjimus.

I straipsnio autoriaus korespondento V. Mockevičiaus žodžiais, kad tėvai pritaria ateistiniams auklėjimui mokyklose, mat „tai rodo, nei 55 tūkst. statistika“, pareiškime klausama, kodėl tas pats korespondentas nenori matyti, kad daugybė motinų verkia, kai jų vaikams prievarta atimamas tikėjimas. Pažvelkit į tėvų parašus po pareiškimu, tai ne 55...

Korespondentas man prikiša, kad aš protestuoju prieš meno renginius gavenius metu, — rašo kun. Šeškevičius. Didįjį penktadienį, pamaldų metu, kultūros namuose ateistai surengė pensininkų, tarp kurių nemažai lankantių bažnyčią, šokių ir prievarta vertė juos dalyvauti. Tai įžeidžia tikinčiuosius.

Hitleriai okupavus Austriją, Hitlerjugendai sumos metu žygiuodavo gatvėmis ir būgnais keldavo baisų triukšmą. Tada jie jautėsi dideli ir išmintingi, o kaip dabar pasaulius įvertina jų žveriška elgesį?!

Kampelman su etninėm grupėm

Washingtonas. — Liepos 21 d. ambasadorius Max Kampelman turėjo susitikimą su etninių organizacijų atstovais ir papasakojo jiems apie Madrido Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje padarytą pažangą. Konferencija yra baigiama, dar lieka išspręsti Maltos išskelta Viduržemio jūros saugumo klausimą. Visos dalyvavusios valstybės patvirtino baigiamąjį Madrido dokumentą, kuris užbaigia vykusius gan karštus ginčus.

Kampelmano nuomone, užbaigimo ceremonijose dalyvavusių valstybių šalių užsienio reikalų ministrai. Ceremonijos numatytos rugpjūčio 7, 8 ir 9 dienomis. Manoma, kad šia proga susitikus sekretorius George Shultz ir sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko ir aptars kitus abi šalis liečiančius klausimus.

Ambasadorius Kampelman pabrėžė, kad Madride buvo padaryta pažanga. Žmogaus teisių klausimus liečiantis dokumentas sustiprina Helsinkio baigiamąjį aktą. Nors sovietai nepildė anksčiau priimtų nutarimų, tačiau negalima

Vytauto Mockevičiaus nuomone, didžiausias kun. A. Šeškevičiaus nusikaltimas — „mano advokatavimas be įgaliojimų“. „Tarybinio mokytojo“ korespondentas vadina mane vikaru ir dar reikalauja įgaliojimų! — stebisi kun. A. Šeškevičius. Esu raštu vyskupo ipareigotas rūpintis Gargždų parapijos tikinčiais. Ar gali kunigas šaltai žiūrėti, kai ateistai mokyklose, prievarta brukdami ateizmą, nori iš mažųjų parapijiečių išplėsti tikėjimą?

Ar dar reikia įgaliojimų, kai yra pareiga? Ar reikia piemeniui įgaliojimų, kai jo bandą užpuola vilkai? O kas įgaliojo ateistus iš mūsų atimti sąžinę ir tikėjimo laisvę? Ar Konstitucija? — klausia kun. A. Šeškevičius.

Pareiškimo pabaigoje Gargždų parapijos vikaras kun. A. Šeškevičius ir tikintieji reikalauja:

— Nustoti už bažnyčios lankymą persekioti tikinčius mokytojus ir mokinius.

— Neversti tikinčių vaikų stoti į bedieviškas organizacijas.

— Leisti mokytį vaikus tikėjimo tiesų bažnyčiose, o po pamokų mokyklose, kaip tai daroma demokratinėse šalyse.

— Leisti spausdinti religinius vadovėlius, religines knygas bei laikraščius, nes „tai, ką mes lig šiol gavome, yra tik išmalda elgetoms, o ne spaudos laisvė“.

Tverai (Plungės raj.). 1982 m. lapkričio 21 d. kun. Jonas Pauliukas ir Konstantinas Velionis, atsiliepdami į straipsnį, parašė ilgą pareiškimą „Tiesos“ redakcijai. Iš jų pareiškimo paaiškėjo, kad 1982 m. lapkričio 17 d. straipsnyje „Saldainiai su piktu įdaru“ nėra nė 5% teisybės. Pateikiame kai kurias mintis iš jų pareiškimo:

(Bus daugiau)

paneigti dabartinių nutarimų svarbos, pabrėžė Kampelman. Jo nuomone, Madrido dokumentas daug kur pralenkia Helsinkio pažadus. Dabartiniame pareiškimе kalbama apie šeimų sujungimą, tikėjimo laisvę, darbininkų unijas, terorizmą, žurnalistų teises, lengvesnį priėjimą prie diplomatinių atstovybių. Nutarta kvieisti žmogaus teisių specialistų suvažiavimą 1985 m. Kampelman apgailestavo, kad dokumentas nekalba apie radio stočių iš Vakarų trukdymus.

Tarp šio susirinkimo dalyvių buvo Jungtinio Pabaltiečių nacionalinio komiteto veikėjai: Olgerts Pavlovskis, Pasaulio latvių federacijos pirmininkas, Anita Bedelis, komiteto viešųjų reikalų direktorė, Kaja Kool, Rima Silėnas, Robertas Inveiss. Dalyvavo ir Latvijos pasiuntinybės patarėjas Valdemars Kreibergs.

— Kennedžių šeima sekma dienį šventė Rose Kennedy 93 m. gimtadienį.

Honduro užsienio reikalų ministeris Edgardo Paz Barmica (dešinėje) išteikia Tegucigalpoje, Honduro sostinėje, griežtą protestą Nikaragvos ambasadoriui Carlos Sequeira. Hondure greit įvyks dideli kariuomenės manevrai, kuriuose

dalyvaus ir JAV armijos ir aviacijos daliniai. Prie Nikaragvos krantų plaukios stiprus JAV karo laivynas. Didėja Amerikos spaudimas Nikaragvos sandinistų valdžiai, kuri siūnia ginklus Salvadoro sukileliams.

Kas tie druzai?

Beirutas. — Iš Libano ateina žinios, kad ten kovoja krikščionys su druzais. Družų vadovas išteigė politinį frontą, kuris eina prieš dabartinę Libano vyriausybę ir trukdo įgyvendinti kariuomenių išvežimo planą. Kas tie druzai? Viduriniuose Rytuose jų apie pusę milijono. Beveik lygiai jie pasidalinę Sirijos ir Libano druzus. Apie 50,000 druzų gyvena Izraelyje. Čia jie traktuojami geriau už arabus, tarnauja Izraelio kariuomenėje ir net gali būti karininkais.

Družai nėra rasinė, etninė mažuma. Jie neturi savo kalbos. Družų šaknis yra islame ir jie sudaro religinę grupę. Iš viso pasaulio musulmonų apie 90 nuos. priklauso „sunnii“ musulmonų grupei. Iš likusių 10 nuos. apie 90 nuos. sudaro „shia“ musulmonai, o likusi dalis susiskaldžiusi į įvairias sekas: ismailių, alavitų ir druzų. Visos tos grupės laiko save musulmonais, tačiau didžiosios grupės, net pačios nuosaikiausios, jų nepripažįsta musulmonais, bet laiko atekalūnais.

Družus išteigė vienuoliktame šimtmečiuje Kairo kalifas al Hakimas. Į Libaną druzų tikėjimą perkėlė Ismail al Darazi. Iš jo pavardės ir kilo dabartinis sektos pavadinimas.

Družų religinės taisyklės pripažįsta vieną Dievą, tačiau garbina ir jį panašų pranašą, sektos įkūrėją al Hakim. Tikėjimas reikalauja iš druzų nepaprasto teisingumo ir sąžiningumo, reikalauja paramos kitiems druzams, pabrėžia susiklausymą, vieningumą, atsidavimą Dievo valiai, reikalauja visiško slaptumo, kai liečiami druzų tikėjimo reikalai. Družai tiki, kad jų tikėjimas suteikiamas tik išrinktiesiems. Juo teisingesnis druzas būna gyvenime, tuo į aukštesnį laipsnį perkeliama jo siela. Družas tiki, kad miręs jis vėl gimis ir vėl gyvens kelis kartus, kol bus perkeltas į dangų, kuris esąs virš Kinijos. Kiekvienas druzas gyvenimas teisė apie 120 metų.

Družai Viduriniuose Rytuose yra pagarsėję, kaip darbštūs, labai sąžiningi, patikimi darbininkai,

daugiausia ūkininkai, labai vieningi, paklusnūs savo vadams. Todėl praityje jie buvo gan įtakingi savo apgyventose žemėse. Jų susiklausymas ir vieningumas privedė prie galingų kunigaikščių atsiradimo Libano Choufo kalnuose, kur viešpatavo septynioliktame šimtmečiuje Fakr el Din ir Beshir Chebab. Družai anksčiau valdė Sirijos plotus, kur juos vėliau išstėmė kita nedidelė musulmonų sekta — alavitai.

Libane įtakingas buvo druzų vadas Kamal Jumblatt. Jis buvo nužudytas atentate 1977 m. Dabar druzams vadovauja jo sūnus, kairysis socialistas Walid Jumblatt, kuris laimingai išvengė kelių atentatų ir dabar gyvena egziliuje Sirijoje ir Jordane. Družai reikalauja, kad Libano valdžia paliktų jiems Chaufo kalnus, kur jie gyvena ir valdys apylinkes, kaip valdė istisus šimtmečius.

Lenkų amnestija paleidžia kalinius

Varšuva. — Lenkijos valdžia pirmadienį paleido iš kalėjimų, pagal paskelbtą amnestiją, 182 kalinius, jų tarpe 28 kriminalistus. Kai kuriems lenkams, dar nuteistiems, buvo nutrauktos bylos. Kaliniai paleisti iš devynių kalėjimų. Iš viso laukiamą paleidžiant 765 žmones. Amnestija neličia apie 70 svarbesnių „Solidarumo“ veikėjų ir KOR bei kitų lenkų politinių organizacijų, kurios kovojo prieš socialistinę sistemą, vadų. Vidaus reikalų ministerija paskelbė naujas vizų gavimo taisykles. Lenkai lengviau gaus išvažiavimo vizas į Vakarų, sutrumpė vizų išdavimo laikas.

— Komunistinė Kinija paskelbė dokumentais pagrįstą kaltinimą Vietnamui, kurio vyriausybė įsakė ūkininkams auginti opiumo aguonas. Opiumas slaptai eksportuojamas į užsienį už užsienio valiūtą. Narkotikai kontrabandininkų vežami ir į Kiniją.

— Pakrančių sargybos laivas išgelbėjo skęstančio Haiti laivo keleivius, 22 pabėgėlius, kurie bandė pasiekti Floridą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kongreso demokratai kritikoja prezidento Reagano paskelbtą žinią, kad Centrinė Amerikoje rengiami dideli JAV kariuomenės manevrai. Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas O'Neill pasakė, kad tai nereikalingas jėgos rodymas, „karo laivų diplomacija“.

— Buvęs Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing lankosi Amerikoje.

— Sovietų „Tass“ paskelbė, kad darbininkai užbaigė dujų vamzdžių statybos darbus. Linija eis iš Sibiro į Europą. Darbai baigti per 14 mėnesių.

— Britanijos finansų ministeris paskelbė parlamente, kad vyriausybė parduos British Petroleum Co. akcijų už 750 mil. dol. Iki šiol vyriausybė turėjo apie 39 nuos. bendrovės akcijų.

— Kinija ir Britanija pradėjo pertrauktas derybas dėl Hong Kongo ateities. Kolonija turi sugrįžti į Kinijos teritoriją 1997 m.

— Abi kariaujančios pusės: Irakas ir Iranas skelbia apie didelių laimėjimų kurdų apgyventų kalnų ruože. Aršios kovos vyksta toliau.

Amerikos parama Čado vyriausybei

Ndjamena. — Čado sostinės aerodroman atvyko kelios JAV transporto lėktuvai su karine medžiaga Čado kariuomenei. Čadas gavo 22 džypus, kariuomenės uniformų, vandens tankų. Pentagono žiniomis, Čadas gaus karinės paramos už 10 mil. dol. Siunčiami ir kariuomenės maisto produktai.

Čado policija apstumdė ir suėmė kelis užsienio žurnalistus, kurie bandė filmuoti lėktuvų iškrovimą. Vėliau jie buvo paleisti. Čado žiniomis, Amerikos vyriausybė pažadėjo padėti Čadui atmušti Libijos remiamus sukilelius.

Čado informacijos ministeris pareiškė reporteriams, kad dar trys Libijos kariuomenės batalionai atvyko į Čadą ir įsitvirtino prie Faya-Largeau miesto, kuris dar sukilelių rankose. Libija sutraukė daugiau kareivių prie Čado sienos. Libija šias žinias paneigė.

Irako valdžiai trūksta pinigų

Teheranas. — Irano žinių agentūra toliau skelbia apie naujus laimėjimus siauriniame fronte prieš Iraką. Parlamento pirmininkas Rafsanjani pareiškė, kad Iranas sėkmingai tęsia savo „alinimo karą“. Irakas savo pozicijas gina kartu su Irano komunistų „išdavikais“, liaudies mujahedinais, buvusio Irano šacho šalininkais ir kurdais, kurie kovoja prieš Irano vyriausybę.

Irano pusėje į kovas įsijungė šalia reguliarios kariuomenės ir islamo revoliucijos sargų vadinami „šventieji kariai“, kurie susideda iš Irako valdžios priešų, buvusių belaisvių, kurie sutiko kovoti prieš Irako socialistų valdžią.

Irakas šį karą pradėjo 1980 rugsėjo mėn. Pirmomis karo dienomis Irakas buvo užėmęs nemažus Irano plotus, tačiau dabar gina jau savo teritoriją. Irano jėgos priartėjo prie Irako sienų 1982 gegužės mėn.

Liepos 20 Irako užsienio reikalų ministeris ir vicepremjeras Tariq Aziz turėjo ilgą spaudos konferenciją su užsienio korespondentais. Jis pasiskundė, kad Amerikos ginklai jau seniai plaukia į Iraną ir Washingtonas nieko nedaro ginklams sustabdyti. Amerika kalba apie taiką,

Mirė sol. A. Kučingis

Iš okupuotos Lietuvos praneša, kad liepos 9 d. buvo palaidotas Lietuvos Valstybinės operos solistas a.a. Antanas Kučingis.

Velionis buvo gimęs 1899 m. spalio 18 d. Mauručiuose, Veiverių vls., Marijampolės apskr. Baigęs Veiverių mokytojų seminariją stojo į kariuomenę ir baigė leitenanto laipsniu vieną iš pirmųjų Lietuvos karo mokyklos laidų. 1937 m. išėjo atsargon pakeltas į majoro laipsnį ir visą laiką atsidėjo operos teatrui.

Dar tarnaudamas kariuomenėje A. Kučingis baigė Kauno konservatoriją ir jau 1928 m. pradėjo dainuoti Valstybinėje operoje. Pradėjo operoje Fauste Mefisto vaidmenį, kurį dainavo 1933-34 metų sezono. Yra dainavęs daugybėje operų vadovaujamoje rolėse. 1947 m. buvo nuteistas 25-riems metams ir okupanto ištremtas į Sibirą. Ten dirbo prie miško darbų. Lietuvon grįžo 1956 m. ir kurį laiką dirbo Vilniaus akademiniame operos teatre.

A.a. Antanas Kučingis buvo vienas iš didžiųjų Lietuvos Valstybinės operos šulų, išsilaukęs aukštumoje tiek savo dainavimu, tiek vaidyba, tiek repertuaro pasirinkimu.

— Zimbabvės teisingumo ministerija paskelbė, jog parlamento narys Joshua Nkomo praras savo vietą parlamente, jei per aštuonias dienas negrįš namo. Jis kovo mėn. pabėgo ir apsigyveno Britanijoje.

— Filipinų prezidentas Marcos paskelbė, kad ruošiami nauji rinkimų įstatymai, kurie duos opozicijos kandidatams daugiau teisių. Parlamento rinkimai bus ateinančių metų gegužės mėn.

— Sri Lankos valdžia pasiuntė kariuomenę į tamių apgyventus miestus, kur prasidėjo rasinės kovos tarp hindų tikėjimo tamių ir daugumą sudarančių singalų.

tačiau leidžia prailginti šį karą. Ministeris nurodė, kad Irako prezidentas Huseinas jau kelis kartus kreipėsi į Ameriką ir Sovietų Sąjungą, ragindamas sustabdyti karo veiksmus per Jungtinių tautų Saugumo Tarybą. Jo nuomone, šis karas tęsis dar trejus metus. Irano naftos šaltiniai nukentės, pagrasino jis, pareiškė, kad Irakas panauduos „Exocet“ raketas. Irako kariai jau treniruojami Prancūzijoje naudoti prancūzų „Super Etendard“ lėktuvus, kurie ginkluoti „Exocet“ raketomis. Ministeris palietė pasaulio susirūpinimą Persų įlankoje išsiliejusia nafta ir jūros gyviamų padarytais nuostoliais. Pasaulis turėtų priimti Irako siūlymą ir neutralizuoti Persų įlankos teritoriją, pasakė jis. Ministeris pripažino, kad Irako pajamos, Sirijai sustabdytus naftos persiuntimą Irako vamzdžių linija, gerokai sumažėjo, tačiau Irakas galės tęsti karą dar daug metų, o gal ir amžinai, pasakė Aziz.

Užsienio stebėtojai rašo, kad Irako pajamos už naftą 1980 m. siekė 25 bil. dol. per metus, o pernai naftos parduota už 6,7 bil. dol. Saudi Arabija duoda savo naftos, kuri parduodama kaip Irako nafta. Nedidelis Irako naftos kiekis pasiekia tarptautinę rinką per Turkiją. Karas Irakui kainuoja po 1 bil. dol. per mėnesį. Irakas nebegali blokuoti naftos per Irano blokuojamą Basros uostą. Savo kalboje prezidentas Huseinas liepos 17 d. paskelbė, jog bus sumažintos išlaidos mažiau reikalingiems projektams. Statyba Bagdado sustoja. Nutruko vokiečių specialistų darbas prie požeminio geležinkelio, nebaigti keli tiltai, gyvenamųjų namų projektai, fabriku statyba. Importai smarkiai apkarpyti. Naujaji Zelandija sustabdė sviesto pardavimą, nes Irakas nesaitilygino už anksčiau gautas siuntas. Daug užsienio kontraktorių sėdi be darbo, kiti išvažiavo namo, nesulaukdami pinigų už atliktus darbus.

Irako vicepremjeras Taha Yasin Ramadan neseniai ragino užsienio valstybes nenutraukti ekonominių ryšių su Iraku, neužmiršti savo ateities interesų. Dabartinė sunki finansinė padėtis yra laikina, pasakė jis.

Irakas gauna iš Saudi Arabijos ir kitų Persų įlankos naftos valstybių 13 bil. dol., per metus, tačiau naftos kainoms nukritus, parama ateina vis lėčiau. Ministeris Aziz pasakė spaudai, jog Irano viltys, kad Irakas greit nebegalės kariauti dėl finansinių sunkumų, yra nepagrįstos ir beviltiškos. Irakas skirs didesnę savo pajamų dalį ginklams ir galės gintis nuo Irano puolimų dar ilgą laiką, pasakė Aziz.

KALENDORIUS

Liepos 27 d.: Rudolfas, Natalija, Žintautas, Živilė.
Liepos 28 d.: Viktoras I Pop., Ada, Agaras, Atė.

ORAS

Saulė teka 5:38, leidžiasi 8:15.
Saulėta, temperatūra dieną 90 l., naktį 75 l.

SKAUTYBĖS MOKYKLAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

JUBILIEJINEI STOVYKLAI

ARTĖJANT

v.s. fil BALYS BARKUS

Nuo skautybės įsteigimo Lietuvoje šiemet švenčiame 65 m. sukaktį. Tai netrumpas kelias žmogaus gyvenime, o dar ilgesnis ir reikšmingesnis jis yra organizaciniame kelyje. Jau vien tai, kad organizacija tiek metų išgyveno, rodo, kad ji buvo labai reikalinga.

Skautai yra tarptautinė jaunimo auklėjimo organizacija, bet kiekvienas kraštas ją prisitaiko savo sąlygoms. Nors vienos šalies skautybė skiriasi nuo kitos, pagrindiniai skautybės principai visur yra artinamas Dievui, Tėvynei ir Artimui, vykdytas gerojo darbėlio.

Lietuvių tauta gali didžiuotis palyginamai anksti persiėmusi skautybės idealais. Juk tik peraitais, 1982 metais, pasaulio skautitai sukako 75 m. Šis gražus 75 metų jubiliejus užbaigtas švęsti 1983.7.4. — 14 d. XV-je Pasaulio Skautų Džiamborėje, Kanadoje, Clagary — Albertoje, o lietuviški skautai šiemet švenčia 65-kių metų jubiliejų. Ši garbinga sukaktis bus atžymėta Jubiliejine Stovykla (JS), kuri, nekaitant tautinių stovyklų, bus jau ketvirtoji. I-moji buvo 1948 m. Vokietijoje, Horne-Mittenwald — Jubiliejinė Tautinė Stovykla, II-ji — 1963 m., Plymouth, Massachusetts, ir III-ji — 1973 m., Beaumont, Ohio. — JAV

Džiugu, kad LSS Kanados rajonas apsiėmė suruošti šią JS pas save — Woodland Trails Camp, Aurora, Ontario. Ši Kanados skautų stovyklavietė yra apie 30 mylių į šiaurę nuo Toronto. JS įvyks 1983 m. liepos 31 — rugpjūčio 13 d.

JS bus minimos šios sukaktys:

- 65 metai nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo;
- 65 m. nuo Lietuvos Skautų Sąjungos įsteigimo;
- 60 m. mūsų žurnalai — "Skautų Aidiui";
- 100 m. nuo "Aušros" laikraščio pasirodymo;
- 50 m. nuo Dariaus ir Girėno per Atlantą skridimo, ir
- 50 m. nuo lordo Robert Baden-Powellio atsilankymo Lietuvoje.

IV-toje Jubiliejinė Stovyklos siekiai yra:

1. Suteikti progą skautiškam jaunimui susitikti, užmegzti naujas draugystes ir pasijusti nariais didingos — lietuviškos skautiškios šeimos, į kurią visi sudedame skiltių ir asmeniškios kūrybos lobį;
2. Skautiškoje stovykloje uždegti jaunimą lietuviškos skautybės dvasia ir padėti įsigilinti į savo tautos bendrumenės, kultūros ir visuomeniškų uždavinius;
3. Tęsti LSS tradicijas ir perduoti jas jaunimui;
4. Paminėti šių metų svarbias sukaktis;
5. Jubiliejinėje Stovykloje laikytis skautiškios dvasios, lietuviškos skautybės idealų, lietuviškų tradicijų ir visų bendradarbiavimo.

Jubiliejinė Stovykla pavadinta AUŠROS vardu. Stovyklos viršininku bus v.s. fil Sigitas Miknaitis, LSS Tarybos pirmininkas; Brolijos pa-

stovyklės — v.s. fil Vytautas Vidugiris, LSB Vyr. Skautininkas; Seserijos — v.s. fil Danutė Eidukienė, Seserijos Vyr. Skautininkė; Akademikų — s. fil Raimundas Strikas, ASS Vadijos pirmininkas ir Bendrijos — v.s. fil Petras Molis.

JS paruošimo ir ūkio reikams vadovauja LSS Kanados rajono vadas, v.s. Česlovas Senkevičius ir stovyklos ruošimo komiteto pirmininkas, ps. Algis Senkus bei kiti Kanados rajono vadovai.

JS. Vadijų sudarys visa eilė — mums gerai pažįstamų iš VI Tautinės Stovyklos amerikiečių brolių ir sesių.

Oficialus stovyklos atidarymas įvyks rugpjūčio 1 d. JS didysis paradas ir laužas bus rugpjūčio 6 d. Kiekviena JS diena bus darbingai išnaudota. Į JS programą įtraukta daug tautinio auklėjimo, skautamokslio, religijos ir lietuviškų papročių. Kiekvienas stovyklos diena turės savo paskirtį ir pavadinimą. Be Lietuvos Nepriklausomybės. "Aušros", Dariaus ir Girėno, lordo Baden-Powellio, LSS 65-čio ir "Skautų Aido" 60-mečio dienų, kitos jų bus pavadintos LSS rajonų vardais. Rugpjūčio 4-toji bus vadinama Australijos rajono diena.

Kiek žinoma, iš Australijos į JS žada vykti tik keli vyresni broliai. Gaila, kad JS laikas nėra palankus mūsų besimokančiam jaunimui. Mat tuo metu jiems yra pats mokslo metų įkarštis. Sportuojantis jaunimas, (kurių tarpe yra nemažai skautų), išvyksta birželio pradžioje į Lietuvos Sporto šventę Chicagoje ir grįš namo liepos mėn. viduryje, kiti — liepos pabaigoje, po Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso.

Sesės ir broliai, Jubiliejiniai metai yra gera proga pažvelgti į ateitį, kad sukaupė jėgas žengtume ir toliau lietuviškos skautijos keliu, tęsdami gražiuosius Lietuvos, Tėvynės ir Artimo meilės idealus!

Iš "Tėvynės židinyne"

V.s. fil B. Barkus iš Australijos kalba skautininkų sueigoje Chicagoje. Dešinėje — Chicago skautininkų dr. vės vadovė ps. A. Palukaitienė. Nuotr. V. Bacevičiaus

JUB. STOVYKLOS INFORMACIJA

VISIEMS ĮSIDĖMĖTINA

Jubiliejinės stovyklos vadovybė dar kartą praneša, kad JS prasideda sekmadienį, liepos 31 d. (ne anksčiau!). Stovyklon neorganizuotai (savom priemonėm) vykstantieji yra pakartotinai prašomi laikytis ankstyvesnių nurodymų ir stovyklavietėn atvykti sekmadienio apyptietėje (ne anksčiau). Atvykus kreiptis į registracijos būstinę, kurioje bus teikiami tolimesni nurodymai. Tik stovyklos vadovai ir vadovės yra prašomi stovyklavietėn atvykti šeštadienio popietėje, kad būtų galima tinkamai pasiruošti stovyklautojų priėmimui.

SAVAITGALIO STOVYKLAUTOJAMS

Skautai ir skautės rugpjūčio 6-7 d. atvykę aplankyti Jubiliejinės stovyklos, privalo registruotis registracijos būstinėje pas s. fil. Kęstutį Jętių.

Skautai ir skautės, norį įjungti į Jubiliejinės stovyklos savaitgalio veiklą, registruojasi: broliai pas savo šakų pastovyklės viršininkus, o sesės pas Seserijos rajonų vadeives.

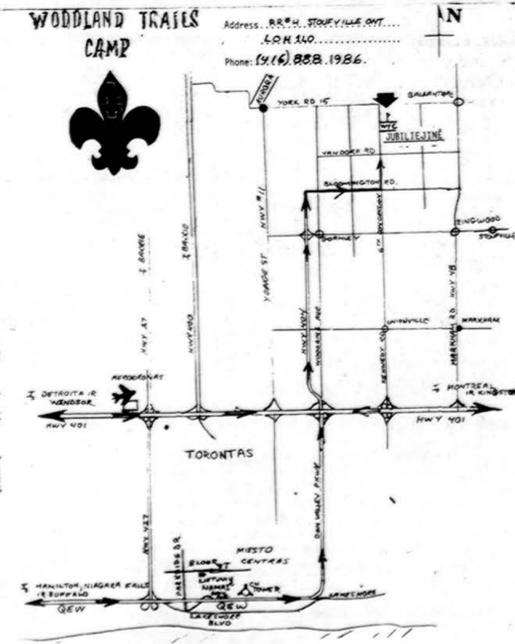
Visi savaitgalio stovyklautojai privalo atsivežti tvarkingas uniformas, miegmaišius ir matrasėlius. Turint klausimų, kreipiamasi į savo vienetų vadovus, vės.

Visi privalo laikytis stovyklos taisyklių ir tvarkos.

AUTOBUSAIS JS VYKSTANTIEMS

Autobusai su stovyklautojais Jubiliejinės stovyklon Kanadoje išvyks iš Chicago nuo Jaunimo centro liepos 30 d. 9 val. vakare. Išvyks punktuotai, todėl įspėjama nesivėluoti. Atsikirovusieji turės gauti biletus (tik būtina reikalinga) pasiimame su savimi, bus gabenamas tuo pačiu autobusu.

Atvykstantiems į Jubiliejinę stovyklą

SVEČIAS IŠ AUSTRALIJOS

Praėjusiais metais automobilio nelaimėje Australijoje sunkiai sužeistas v.s. fil Balys Barkus, jau visai atsiga- vęs, šiuo metu lankosi JAV-se. Dalyvavo Chicagoje vykusiu II-ju Pasaulio Lietuvių dienų įvairiuose įvykiuose ir renginiuose, o po jų savaitę poilsia- vo žuvaudamas Minnesotos ežeruose. Dabar jau kraunasi daiktus kelionei į Jubiliejinę stovyklą Kanadoje, kurioje su kitais keturiais broliais atstovaus Australijos rajonui.

Būdamas Chicagoje, susitiko ir aplankė draugus ir pažįstamus, lankėsi ir lietuviškos institucijose. Čikagiečio pusbrolio Aleko Traškos lydimas, svečiavosi ir "Drauge". Čia susitiko su savo gimnazijos draugu "Draugo" pirmo puslapio redaktorium Algirdu Pužausku, plačiau mintimis pasidalino ir su "Skautybės Kelio" redaktore.

Prisiminė praėjusią VI-tąją Tautinę stovyklą Australijoje ir ten iš Amerikos žemyno sutiktus brolius ir seses. Šiltai prisiminė savo ankstyvesnį lankymąsi ir stovyklavimą JAV-se. Džiaugėsi galėsiąs dalyvauti Jubiliejinėje stovykloje Kanadoje (už tai kreditas tenka sesei žmonai jį ten kelionėn raginusiai). Apgailėstavo, kad ši stovykla vyksta tuo laiku, kai Australijos broliams ir sesėms įpusėję mokslo metai ir todėl neįmanoma JS dalyvauti. Kalbėdamas apie aną nelemtą automobilio nelaimę, kuri ilgesniam laikui jį buvo paguldžiusi ligoninėn, nuobirdžiai įvertino Australijos ir amerikiečių brolių ir sesių jam parodytą nuobirdumą. Sakėsi nelaimėje pajutęs, kad skautybės ryšiai yra kartais gal net stipresnis negu giminystės. Paklaustas, kaip jaučiasi daugiau 90 laipsnių siekiančiame tvankiam Chicago's karštyje, atsakė: — Visai kaip namie!

Atsisveikindami linkėjome smagios stovyklos ir malonios viešnagės JAV-se. Po stovyklos brolis Balys dar žada aplankyti New Yorką, Los Angeles ir kitas vietas.

JS ADRESAS

Jubiliejinės Stovyklos pašto adresas yra: Lithuanian Scouts Jamboree, Woodland Trails Scout Camp, RR 4, Stuffsville, Ont. L0H 1L0, Canada.

(Nepamiršti įrašyti pavardę, kam siunčiamas laiškas)

Tel. 416-888-1986 (skambinti tik labai svarbiu atveju).

Apmokami telefonai bus

VIEŠBUČIAI SVEČIAMS

Savaitgalio apsinakvojimui motelių informacijos galima gauti paskambinus:

Hotel Aurora 416-727-1312, Bell's Corner Motel 416-895-2131, Blackhawk Motor Hotel 416-884-9171.

KAIP PASIEKTI TORONTO LIETUVIŲ NAMUS

(Atvykstantiems į LSS Jubiliejinę stovyklą)

Autobusas išvažiuoja iš Lietuvos Namų 1573 Bloor St., W. 532-3311, sekmadienį, liepos 31 d., 8:00 ir 13:00 val.

Kelias į Toronto Lietuvių namus:

Iš Buffalo

Iš Queen Elizabeth Way sukti Toronto į Lakeshore Blvd.; Lakeshore Blvd. važiuoti 1 mylą iki Parkside Drive; Parkside Dr. važiuoti 1 mylą į šiaurę iki Bloor St.; Bloor St. pasiekus, sukti į dešinę (į rytus) ir ... pusę mylios pavaziavus — Toronto Lietuvių namai, "Bingo" — dešinėj gatvės pusėj.

Iš Detroito

Atsirađę Toronto 401 East, sukate į 427 South. Vaziuojat iki QEW East; Po 3 mylių sukti į Lakeshore Blvd.; Lakeshore Blvd. važiuoti 1 mylą iki Parkside Drive; Parkside Dr. važiuoti 1 mylą į šiaurę iki Bloor Street; Bloor St. sukti į dešinę (į rytus) — pusę mylios pavaziavus — Toronto Lietuvių namai, "Bingo" — dešinėj gatvės pusėj.

Iš Montrealio

Atsirađę Toronto 401 West, sukate į Don Valley Parkway south. Maždaug po 15 m. sukti į Gardiner Expressway. Tada važiuoti iki Dunn Ave., kuri veda į Lakeshore Blvd. West. Lakeshore Blvd. važiuoti iki Parkside Drive; Parkside Dr. važiuoti į šiaurę iki Bloor Street; Bloor St. sukti į dešinę (į rytus). Pusę mylios pavaziavus — Toronto Lietuvių namai, "Bingo" — dešinėj gatvės pusėj.

Iš aerodromo

"Express bus" (\$1,75) veža į "Bingo" iškaba.

ATSTOVAUS AUSTRALIJOS RAJONUI

Jubiliejinėje stovykloje Kanadoje Australijos rajonui atstovaus: v.s. fil Balys Barkus, v.s. Bronius Zalyš, j.s. fil R. Šarkis, (LSB Australijos rajono vadeiva), ir skautai vyčiai — Algis Bindokas ir Petras Volodka.

Islington požeminio traukinio stotį. Požeminiu (85 c) važiuojate 7 stotys į rytus iki Dundas Street West stoties. Išėję į gatvę, einate pusę bloko į pietus iki Bloor St.; Bloor St. sukate į dešinę, einat vieną trumpą bloką į vakarus... ir Lietuvių namai, didelė iškaba „Bingo“.

Iš autobusų stoties

Einat į pietus iki Dundas Street. Imate "Streeter" (85 c) į vakarus ir važiuojate iki George arba Bloor stoties (bet kos požeminis). Nulipate laiptais į Westbound platformą; Vaziuojate į vakarus iki Dundas St. West stoties. (Nuo St. George 7 stotys, nuo Bloor 9 stotys). Einate pusę bloko į pietus iki Bloor St.; Bloor St. sukate į vakarus (į dešinę) iki Lietuvių namų. Jie čia pat su "Bingo" iškaba.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 181000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo korespondenciją, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad.pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šėštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuofira. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

STOVYKLOS

Liepos 24-31 d. — "Ažuolo" ir "Gintaro" vadovų, vių lavinimo mokyklų, Woodland Trails, Aurora, Ontario, Kanadoje.

Liepos 31 — rugpjūčio 13 d. — Jubiliejinė stovykla Woodland Trails, Camp, Aurora, Ontario, Kanadoje.

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė **DR. VIJAY BAJAJ** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2434 West 71st Street Tel. HE 4-5849 Val.: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446 Jei neatsiliepią, skambinti 374-8004 Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė **DR. EDMUND E. CIARA** OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. — GR 6-2400 Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šėštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581 **DR. E. DECKYS** GYDYTOJA IR CHIRURGĖ SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOGINĖS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. — 233-8553 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3907 West 103rd Street Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221 **DR. JANINA JAKŠEVIČIUS** JOKSA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278 **DR. A. JENKINS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago WA 5-2670 arba 489-4441 **DR. K. A. JUCAS** ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIIJA Valandos pagal susitarimą

Tel. Reliance 5-1811 **DR. WALTER J. KIRSTUK** Lietuvos gydytojas 3925 West 59th Street Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šėšt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS DANTŲ GYDYTOJA 2659 W. 59 St., Chicago Tel. 476-2112 Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šėštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIUS 2-4159 **DR. P. KISIELIUS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškysrus treč. šėšt. 12 iki 4 val. popiet

DR. KENNETH J. YERKES DANTŲ GYDYTOJAS Pensininkams nuolaida 2436 W. Lithuanian Plaza Court Chicago, Illinois 60629 Tel. 925-8288 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJA LABANAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA Clear Ridge Medical Center 6745 W. 63 St., Chicago, Ill. Ofs. tel. 586-2611 Answering Service — 374-4828 Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAZEIKA DANTŲ GYDYTOJA 4600 W. 103 St. Oak Lawn Tel. 423-8380 Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533 **DR. FRANCIS MAZEIKA** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-8 antr. 12-6; penkt. 10-12 1-6

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801 **DR. J. MEŠKAPUS** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2454 West 71st Street (71-mos ir Campbell Ave. kampas) Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namų 584-5527 **DR. ALGIS PAULIUS** ORTOPĖDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. 742-0255 Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422 **DR. ROMAS PETKUS** AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Chicago Eye Institute 4200 N. Central Ave. Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278 **DR. L. D. PETREIKIS** DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylą į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses" 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEBUTIS INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIIJA 2656 W. 63rd Street Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 val. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195 **DR. V. TUMASONIS** CHIRURGAS 2454 West 71st Street Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772 **DR. PETRAS ŽLIوبا** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6 šėštadieniais pagal susitarimą

Tuokart ir mes buvom parduoti

KAI STALINO SAULĖ APTEMĖ JŲ PROTUS (I)

Kodėl Vakarų alijantai po Antrojo karo taip lengvai ir be jokio sąžinės skausmo visą Rytų Europą perleido sovietų "globai", dėl kai kurių valstybių (pvz., Pabaltijo) nė nesucypdami — išskyrus nieko nekainuojantį "užtikrinimą", kad "vieną dieną" jos bus ir vėl nepriklausomos? ("Vieną dieną", pasak mokslininkų, ir saulė užšals.)

I šį klausimą netiesiogiskai rasime atsakymą, pavartę 1942 m. New Yorke išėjusią knygą vardu "Men Behind the War". Ją parašė kažkoks Johannes Steel, knygos applanke pristatytas kaip keturiomis kalbomis šnekas ir daugelį vertingų kontaktų turįs užsienio korespondentas bei ekonomistas, mokslus išėjęs Vokietijoje, Šveicarijoje, Anglijoje ir Prancūzijoje ir profesiniais reikalais apkeičias kone visą pasaulį. Knygos turinys — pačių žymiausiųjų karo paliestų šalių valstybininkų bei visuomenininkų biografiniai portretai. Tarp jų — ir "dėdės Stalino". Pažvelgus į tai, kaip Steelis vaizduoja Staliną, ima daug, o daug kas aiškėti...

Autorius pradeda Josifo Stalino apybraižą, sakydamas, kad iki šiol jis buvęs laikomas "paslaptingiausiu pasaulio figūra", tačiau pastaruoju metu (atsiminkime, knyga parašyta 1942 m.) apie jį atsiradę nemažai "autentiškos liudininkų informacijos". Kas tie per liudininkai? Ogi pirmiausia angliai ir amerikiečiai, savo valstybių pavedimu lankeši Maskvoje, ypač po to, kai 1941 m. birželio mėn. Sovietų Sąjungą užpuolė Vokietija. Ir kokie tų liudininkų autentiški įspūdžiai? Ogi — "Stalino be išimties palankūs". Visi, kas iš Vakarų atvažiavę tik su juo susitinka, "apie jį šneka kaip apie labai simpatišką ir nepaprastai inteligencijos bei nuovokos žmogų".

Štai, lordas Beaverbrook rado Staliną esant "labai gražiai apsirengusį ir rūpestingai apsisitaisiusį". Šiam buv. Britanijos gamybos ministerijai jis pasirodė kaip asmuo, su kuriuo "lengva bendrauti": "nepretenzingas, draugiškas, puikiai ir iki smulkmenų apsišvietęs karinių ginklų srityje". Minėtajį lordą ypač sužavėjęs Stalino "visiškas būdo tiesumas ir atvirumas": kai Beaverbrookas jam pažadėjo, kad britai sovietams pristatys daugumą jų prašomų ginklų, Stalinas "nesivaržė išreikšti savo iš širdies trykstantį pasigerėjimą".

Idiotas!

Bet gražiausiai Stalino adresu atsiliepęs buv. JAV ambasadorius Davies: "Stalinas jam pasirodė kaip žmogus, prie kurio savaime šliejasi vaikai ir šunys".

(O kiek jau tada jis buvo išskerdęs vaikus, juos badu numarinęs ar Sibiro leduose į kaulus pavertęs.)

Prie to ambasadorius Davies dar pridėjęs pastabą, kad Stalinas turįs "nenumaldomą informacijos troškulį". Šią jo būdo savybę — "intelektualinį smalsumą" — patvirtinę ir kiti su juo susitikę vakariečiai.

O kaip į visa tai reaguoja pats žurnalistas Steele? Jis šiems "autentiškiems įspūdžiams" ne tik pritaria, bet dar

ir pasišauna juos ginti nuo priekaištų!

Pavyzdžiui:

"Kaigi būtų galima pasakyti apie legendą, — klausia jis, — platinamą jo asmeninių priešininkų, o taip pat ir komunizmo priešų aplamai, kad Stalino inteligencija esanti tik žemos rūšies klasingumas ir kad vyraujantis jo būdo bruožas tešas beatodairiškas brutalumas?"

Na, įdomu, ką gi?

Dėl "klasingumo", pradeda dėstyti Steel, tai priekaišto teisingumas priklauso nuo to, kaip šį žodį suprantame. Jei "klasingas" reiškia "suktas ir apgaulingas", tai toks priekaištas terodo Stalino oponentų (daugiausia trockininkų) norą "atimti iš jo garbę už jo pasiekimus". Be to, toliau aiškina jis, "Rusija nebūtų galėjusi išaugti į tą didelę galybę, kuria jis šiandien yra, ir pirmąją Europos šalį, pajėgiančią priešintis milžiniškai vokiečių karinei mašinai, jeigu jos vadovas nebūtų paprastas suktas ar apgavikas. Kita vertus, jeigu klasingumu suprastume gudrumą ar subtilumą, tai šie žodžiai gali labai tikti Stalino galvojimo metodui nusakyti".

Taigi: „galvojimo metodui“!

"O dėl beatodairiško brutalumo priekaišto, — tęsia Steel, — kada gi kova dėl valdžios yra buvusi graži, kada gi ji yra buvusi malonus susitikimas tarp džeintmenų?" Ir paskui pažeria sąją įvairiausių išsiskiepinimų: kad revoliucija niekad neapsieina be aukų, kad "jeigu Stalinas kovą pralaimėtų", tai "kontra-revoliucija" pareikalautų "žymiai daugiau" aukų už revoliuciją (taip rodanti "istorija"), kad pats Trockis nesivaržė kirsti galvas valstybės priešams, kol jis buvo valdžioje (dažnos Steeleo užuominos apie Trockį patvirtina gerai mums žinoma faktą, jog tuo metu trockininkai buvo vieni iš nedaugelio, pasaulyje atvirai kėlusiu balsą prieš Staliną) ir kad Stalino kritikai per daug jaudinasi apie Stalino valymus ir per mažai — apie Hitlerio ir Čiang-kai-šeko.

O Stalino "valymai" buvę reikalingi dėl to, kad iš kariuomenės bei valstybės įstaigų pašalintų visus "penktosios kolonos" (t.y. išdavikų) pėdsakus... Dėl to rusai ir pajėgę taip "vieniškai ir didingai" pasipriešinti nacių invazijai.

Autorius neabejoja žinąs ir tai, ką galvoja "rusų liaudis". O toji liaudis Staliną remia, ir štai dėl ko: "rusai jaučia, kad reikalas čia sukasi apie išsąjonią gyvenimo santvarkos, kurios jie nieku būdu nenorėtų iškeisti į nacių ar bet kieno kito siūlomąją". Ir dar toliau: "Klysta ji ar ne, tačiau rusų tauta tiki, kad Stalinas suteikė jai galimybę prieš apstėtamą pasaulyje vesti socialistinį gyvenimo būdą"... Ir šis "rusų pasitikėjimas Stalinu" esąs "tvirtai pagrįstas".

Va kaip!

(Nė vieno žodžio apie tai, kiek dešimčių milijonų "juo pasitikinčių" rusų — ir nerusų — Stalinas turėjo išpjauti jau vien iki 1942 m.)

Bet pačią smiliausią idiotizmo viršūnę Johannes Steel pasiekia tada, kai jis leidžiasi aiškinti — "stalinistinę demokratiją"...

Apie tai rytoj.

Aktorius Vincas Dovydaitis, už vaidybą gavęs žymenį, LADS valdybos pirmininkas, ne viena kartą stambia suma papildęs dramų veikalų konkurso išdą.

Vincas Dovydaitis — Kas palaiko Los Angeles lietuvišką teatrą? Žmonės, publika, kuri ateina į spektaklius. Nežinant didelio visokių pramogų pasirinkimo, čia susidomėjimas lietuviškais renginiais yra labai didelis. Į mūsų apylinkę įvairiomis progomis atvažiuoja daug menininkų-dailininkų, vokalistų, instrumentalistų, literatų, o ir mokslininkų su paskaitomis bei politikų. Visi jie būna maloniai priimami ir išklaunami ir su geriausiais linkėjimais išlydimi.

Aš čia gyvenu daugiau kaip trisdešimt metų. Mano šeima čia išaugo ir aš pats (po truputį) jau senyn einu, tai puikiai žinau šios aplinkos mūsiškių nuotaikas. Nenorėdamas per daug nutolti nuo klausimo apie teatrą, esu šventai įsitikinęs, kad visi losangeliečiai, visi remia ir palaiko scenos meną ir jo darbuotojus. Tai, mano nuomone, ir teatro išsilaukymui svarbiausia. Šia proga norėčiau padėkoti tai gerai publikai už atsilankymą į LADS spektaklius ir gausius šiltes apdovanimus per tiek metų.

Yra betgi toks pastovus branduolys, iš kurio išplaukia darbo nuotaikos jėga. To branduolio vaidmuo (dramos sambūrio, t.y. lietuviško teatro, atžvilgiu) yra stebėtinai patrauklus. Jeigu dr. Zigmantas Brinkis, pavyzdžiui, vis paaukoja po penksimtinę dramų veikalų konkursui, prisideda ir kiti, kad ir po mažiau, bet vis tiek, nes tokiai kompanijai garbė priklauso. O kai tokia kompanija didėja, sambūrio nariams pakyla noras pasistengti teatrinio meno veikime.

KAS PALAIKO LOS ANGELES LIETUVIŠKĄ TEATRĄ?

Trijų žmonių pokalbis vienu klausimu

Aš čia turiu visą eilę pavardžių, kurios ne vien skambiais apdovanimais mūsų teatrinį darbą remia, bet taip pat ilgų metų finansinių įnašų bei sisokiaropių talka. Man, daugiau kaip 30 metų išdirbus sambūryje, vienam iš pirmosios valdybos narių, dabar esant jos pirmininku, norėtusi atkreipti dėmesį į tuos žmones, nes jie teatro laikosi ir teatro nepaleidžia. Per ilgą eilę metų jie aukoja savo laiką, po sunkaus darbo nepabūgsta ilgų distancijų ir repeticijas, atsitraukia nuo šeimos ir asmeninių reikalų. Pakartotinai jie dalyvauja valdybose, patys dažnai vaidindami ir sudėdami pinigų dramų veikalų konkursams. Be šitų, tokių su didele meile teatrui pasišventusių, žmonių mes nebūtume išsilaukę.

Pirmasis LADS pionierius buvo Stepas Makarevičius. Vėliau — suvienytojas kūrėjas Juozas Kaributas. Pirmąją valdybą sudarė rašyt. Jurgis Gliauda, poetė Danutė Mitkienė, Vincas Dovydaitis, Stepas Makarevičius. Režisierius — Gasparas Velička. Ilgiausiai su dideliu pasišventimu sumaniai dirbo režisierė Dalila Mackialienė, rež. padėjėja, ilgametė valdybos pirmininkė, teatriniai rūbų kūrėja, pasigėrėtinai daugybę vaidmenų atlikusi beveik visuose sambūrio pastatymuose, Ema Dovydaitienė. Ilgametis kantrus talkininkas Balys Mackiala. Daug vaidmenų atlikęs ir techninių pastatymų reikalus tvarkęs Vladas Gylis, J. Pupius, labai darbšti ir uoli aktorė Viltis Jatulienė, J. Peterienė, V. Baltušienė, O. Deveikienė, F. Prišmantas ir jo žmona Alma, a.a. Janušauskas, I. ir V. Tamošaičiai, E. ir V. Vidugiriai, A. ir A. Raulinaičiai, J. Raulinaičiai, I. ir J. Trumai. Didelė mūsų lietuviškam Los Angeles teatrui dovana tai dail. Algis Žaliūnas.

Mūsų gretos kartais keitėsi, prarėdavo, bet vis atsiradavo naujos pajėgos, kaip G. ir J. Raibiai, P. ir R. Urbanai, talentinga menininkė solistė Stasė Pautienė (Klimaitė), sumanus talkininkas A. Pečiulis, visų mėgiama aktorė Sigveikalo konkursui, prisideda ir kiti, kad ir po mažiau, bet vis tiek, nes tokiai kompanijai garbė priklauso. O kai tokia kompanija didėja, sambūrio nariams pakyla noras pasistengti teatrinio meno veikime.

Teatro mėcenatai ir mėlėtojai Gasparas Kazlauskas, a.a. K. Galiūnas. Reikėtų nepamiršti ir spaudos bendradarbių, kurie apie sambūrio pastatymus reguliariai rašė (ir tuo prisidėjo prie teatrinio meno ugdy-mo, nes kritika irgi yra mokykla) tai P. Visvydas, Alė Rūta, Br. Raila, K. Januta.

Mėginau suglausti atsakymą į klausimą, bet dar tik įpusėjau. Manau, užteks šiam kartui dėl bendro vaizdo, kuris mieloms skaitytojoms ir mieloms skaitytojoms bent daliai parodys, kad lietuviško Los Angeles teatro darbuotė auga ir plačios visuomenės remiama.

Dail. Algis Žaliūnas, rež. padėjėjas, ilgametis LADS dekoratorius, teatralas, apdovanotas keliais žymenimis teatro festivaliuose.

Dail. Algis Žaliūnas — į šią klausimą reikėtų atsakyti keleriopai, nes teatrinis darbas yra sudėtinga užduotis. Įdomu todėl, kokia skatinamoji priežastis atveda žmogų imtis tokios užduoties: asmeninis pasitenkinimas (ego trip), tautiškuo palaikymu pagrindas ar šiaip pasižmonėjimas. Čia, mano nuomone, filosofiskai beišskaidant išvadų, būtų galima priėmti prie vieno atsakymo. Asmeninio pasitenkinimo bruožas yra būdingas kiekvienam kūrybiniam darbu, sakyčiau, labai sveikas užsipelnymas, pasiekimas per savo paties sugebėjimus ir išmintį. Tautiškuo palaikymas yra visų mūsų šventa pareiga, bendrai kalbant. Kiekvienas lietuvis turi atiduoti tautiškuo palaikymą juo duoklę pagal savo supratimą ir nusistatymą. Teatras,

aišku, yra viena iš gražiausių ir tinkamiausių progų. Nieko negali nei pridėti nei atimti, pasižmonėjimas, atseit, kur nors priklausyti, su kokiais žmonėmis veikti, labai teigiamai priežastis, o paprastai teatro-scenos mėgėjai amatoriškai yra malonūs, geri ir protingi, gal savotiški keistuliai, bet į save visus patraukia.

Štai jums ir atsakymas: skirtingo motyvavimo grupė žmonių palaiko mūsų teatrą. Kelios rankos. Kad tokių žmonių grupė nesubyrėtų, reikia akcijos. Čia jau kita kalba. Mes gal per daug laikomės vienodos linijos vien tikta lietuvių veikalus statydami. Reikėtų svetimųjų autorių, nebūtinai klasikų, sakysim, gero vertimo komedijos dėl jaunimo dėmesio ne tik scenoje, bet ir publikoje. Dar viena karta, ir mes išnyksime. Atseit, dabar atrodo, mes neturime plano ateičiai. Nors per tiek metų Los Angeles lietuvių teatras gerokai pasikeitė ta prasme, kad daro didesnę statomųjų veikalų atranką. Čia, aišku, padeda dramų veikalų konkursai (noričiau pabrėžti, paties dramų sambūrio narių bei rėmėjų finansuojami).

Kad ir šiuo metu, besirušiant teatro festivaliui ateinančių rudenį su "Nepripažintu Tėvu" (Dalilos Mackialienės, LADS premijuota), Los Angeles teatras žada parodyti lietuvišką "soap opera" tikrai gerame stilijuje pirmą kartą. Režisuoja Danutė Mažeikienė, jaunosios kartos atstovė. Net mano 24 metų dukterė Darija, sužavėta tuo veikalu, perskačiusi visus tris veiksmus iš karto, siūlois patalkininkauti savo patarimais. Su rimtu dėmesiu žadu jais pasinaudoti. O gal tai bus naujo lietuviško prieauglio teatrinis daigelis?

Danutė Mažeikienė (Barauskaitė), aktorė, teatralė, LADS režisierė.

Danutė Mažeikienė (Barauskaitė) — Kazin ar įmanoma trumpai ir paprastai į tokį klausimą atsakyti? Čia reikėtų kiek apibūdinti mūsų darbuotę, kad paaiškėtų bent viena atsakymo dalis. Nedaug kas žino, kiek jėgų ir vilties teatro darbas reikalauja, ypač Los Angeles sąlygose. Publika čia turi ypatingą kritišką akį, tuojau pastebi, kas gerai, kas negerai. Kartais pagalvoji, kad daug pigiau nusipirkti bilietą ir vieną popietę atsiseiti erdvoje salėje, o po poros valandų arba pagirti ar papeikti, arba paklausti, kada kitas veikalas bus statomas.

Zinoma, yra daug lengviau būti publikos dalimi, bet vis dėlto yra aktorij, režisieris, kurie kartoją savo sunkesnę daliai metų ir dirba kartais su dideliu malonumu, kartais su dideliu nepasitenkinimu. Darbas yra milžiniškas, laisvalaikio aukojimas irgi nemažas, ir kai pagalvoji logiškai, tai nėra logikos visiškai. Dėl poros spektaklio valandų praleidžiama simtai valandų repeticijose, neįskaitant pasirušimo repeticijoms, nei scenos dekoravimo ar techniško apipavidalinimo. Lieka tik meilė teatrui, jei nėra logikos, o meilė gali nukariauti viską. Aktoriai sukuria personažus meile ar neapykanta, randa konfliktus ir juos išlygina. Ir taip perduoda ištiso gyvenimo perspektyvą pralinksminant, liūdnęsne valandą šalia parodant, filosofiskai problemas sprendžiant. Sakyčiau, savotiška teatro meilė, kuri išaugo per daug metų Los Angeles, yra lietuviško teatro išsilaukimo šaltinis.

Šių trijų asmenų pasisakymas tuo pačiu klausimu iškelia būdingą reiškinį iševijos teatro išsilaukime, nes jie kalba iš savo didelio patyrimo, kuris, jiems laikui bėgant ir teatrinį darbą uoliai dirbant, susikrovė. LADS pirmininkas, dekoratorius ir režisierė šiuo metu sudaro teatro vadovybę. Sambūris tą vadovybę išsirenko ir tiki, kad meninis kolektyvo lygis bus išlaikytas. Tai iš dalies patvirtino tos vadovybės narių nuomones pareiškimai šiuo neformaliu pokalbiu.

S.V.P.

TURI BŪTI SOLIDUS PAGRINDAS

Tikras politinis patyrimas tegali būti išugdytas tautosose tik tuo būdu, kad aistros ir patsaiprotas būtų atremti į tvirtą visuotinių dorybių pagrindą, paženklinant tikėjimu, garbe ir teisingumo troškimu.

Jacques Maritain

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas
P. MELNIKAS

41

Bet inžinierius tokio klausimo tikriausiai nesu-prastų. Įsiremęs į šonus jis tikrino ant plento sutrintą, bet vietomis dar palaidų akmenų skaldą. Jis šėliojo, nusparėdė ją auliniais batais ir paplentė ir rėkė rusėms dar papilti žvyro, o Zoltanui su traktorium viską sulyginti.

Nuknerpusios galvas rusės šliukstėlėjo į įdubimą kelis kastuvus žvyro, ir tada Zoltanas sulygino riauimojančiu traktorium.

— Tvarkoj, — pagyrė inžinierius, Zoltanui su traktorium pervažiavus, ir, atsigręžęs į upelio pusę, paklausė:

— Ar ir ten gerai sulyginai žemę?
— Sulyginau, — atsakė Zoltanas.
Viškas turėjo būti „tvarkoj“.

Kapai prie upelio tai naujosios tvarkos užmirština istorija.

Nei religijos, nei kunigo mirusiems į kitą pasaulį pasiūsti nereikalinga.

XIV

Įkyriai birbdamas, senas žadintuvus prikėlė kunigą Varioką.

Laikas keltis. Nors taip nesinori senatvėje lipti iš šiltos lovos po vakardienos kvėpavimo sunkumų. Žinojo, kad bus graži diena. Tokia skaiti saulė

apšviečianti Pazaislio Marijos paveikslą apatinę pusę, kryželį ir gelį vazonus ant komodos. Kojų gale saulės spinduliai krenta ant metalinių lovos virbalų ir išdykauja sienose.

Nėra ko tysoiti, reikės atsikelti, užteks raivytiš lovoj.

Atsikėlė, nusiprausė veidą iš vakaro moteriškos atneštame inde, nuskuto nuo papildėjusio veido baltučius „šerius“ ir užsimetė sutaną.

Apsisiusdamas šiuo drabužiu, visuomet jausdavosi pagerbtas, ir švelnūs jausmai pradėdavo kutenti paširdį.

Lietuvėle mano, galvojo, kaip aš tave myliu. Stepėse ir tundrose tu buvai tokia nepasiekiamą, o čia man davei tai, ko troškau, mieloji. Kažkada buvau kunigu — ekonomistu, tremtiniu — sibirioku, kolūkiečiu ir vėl grįžau į kunigystę. Kaip man tai atsitiko ir kodėl, vienas Dievas težino tokį gyvenimo kelią man nutiesęs.

Dabar man viskas miela. Miela net bažnytelė, kurią, atvežė iš sovchozo, jam pavedė. Tokia medinė, nedidelė ir nežinia ar buvo kada padažyta. Kunigas Variokas artinasi prie jos stebėdamas smailius bokštelius prie jėjimo, gal net su meile nusmailintus gerų stalių, ne kokių girtuoklių.

Dar smailėnis metalo kryželis stiepėsi ant bokšto ir lyg piršteliu rodė baltus debesis danguje, kylančius iš už miško. Įtraukęs į plaučius tyro oro, Variokas lėtai brido žole tuos reikalingus kelis žingsnius mišų atlikymui ir jautėsi pakenčiamai. Tik vakarais kvėpavimas darėsi sunkesnis. Atsidarydavo tada langą šviežiam, kvapiam orui įleisti. Plaučiai tarsi švilpudavo ir, tik atsigulus į lovą, lengviau pasidarydavo.

Medinė varpinė, tokia didelė dežė, lyg Poškos Baublys, stovėjo nuošaliau po medžiais, bet varpais

neskambino. Perspėjo, kad nepykintų valdžios. „Melskitės, bet be alaso, kad ausys negirdėtų. Varpų skambinimas viešas dalykas“. Kartais valdžia net pyksta, lyg žygiavimai ir susibūrimai tik jai reikalingi minint revoliuciją ar mitingus ruošiant.

Ką padarysi.

Gerai žmonės prakiurus bažnyčios stogą sutaisė. Didžiulio medinio kryžiaus su išdrožtais spinduliais valdžia dar nenugrovė ir stovi jis, kaip koks stulpas, net bažnyčią konkuruodamas.

O medžiai, medžiai... Jie nieko neklauso. Pralenkė jau net bažnyčios ir varpinės stogus, o vis dar auga. Jau lygtis su bokšteliu. Jei dar auga, vasarą liksiu jų pavėsy, o žiemą apsnigtiems stagarams ir aštrioms šakoms be paliovos brūžinantiems bažnyčios stogą.

Dar tik kelios, susikūpinusios moterėlės bažnyčioje varstė senus, nusitrynusius rožančius. Praeinant pro jas, susilenkia, lyg būčiau prižiūrėtojas ir dar greičiau šnibžda poterius. Nebijokit, man nė motais, ką darot ir kaip meldžiatės. Juk ne mane, o Dievą garbinant. Kunigas Variokas davatų nemėgo, norėjo žmonių tiesumo, darbo ir šikios tokios aukos.

Zakristijoj vos galėjo apsisukti. Šviesos pluoštas veržėsi pro mažą langelį. Berniukas padėjo viltis baltais marškiniais ir arnotu. Vilkdamasis liturginiais drabužiais Variokas jautėsi pagerbtas kaip kankinys iš Sibiro, kurį, šiaip bei taip iš ten išlupę, pristatė iš Maskvos su palydovu Vilniun į sovchozą dar kiek padirbėti. Ir štai dabar jis viešas Bažnyčios tarnas ir papuoštas tarsi karūnavimui už visus kančias.

Nereikia jau slėptis, kaip toje lenkų bažnyčioje Sibire, kur dar tebevalgsta moterys ir Ilona...

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

IR. MANOMAITIENĖS PARODA

Bet kurios rūšies menas yra igimtas dalykas. Tuo tarpu kietuosius mokslus galima išmokyti, „išskirti“, o meno ne. Besimokant mene galima tik pasitobulinti, įsigyti geresnę techniką, bet neišmokyti — jis yra igimtas. Visa eilė žmonių tą savo igimtą dalyką kartais parodo daug vėliau, nors ji turi iš prigimties.

Štai Cambridge Viešoji biblioteka gražiai atspausdino lapelius, kuriuos, atėję į biblioteką, gauna. Taip pat parašė ir Cambridge leidžiamam laikraštyje. Lapelyje rašoma: „In The Gallery... July 18 — August 5, 1983 Irena Manomaitis Paintings“. Toliau rašo, kad Irena Manomaitis gimusi Lietuvoje, išsiskoliusi Vytauto Didžiojo universitete Kaune, kur studijavusi ekonomiją. Ištekėjusi už statybos inžinieriaus Eugenijaus Manomaitio. II-jo pasaulinio karo metu buvusi priversta su šeima palikti gimtąjį kraštą, o vėliau atvykę į JAV ir apsigyvenę Bostone.

Irena Manomaitis buvusi aktyvi West Roxbury YMCA, Red Cross ir March of Dimes. Taip pat savanoriškai padėjusi dirbti Faulkner ligoninėje, o taip pat buvusi aktyvi lietuvių organizacijose Bostone ir Floridoje.

Jos meilė menui prasidėjusi dar gimnazijos suole. Maždaug prieš penkiolika metų ji pradėjusi vakarais lankyti meno pamokas West Roxbury. Mokėsi pas kelis mokytojus ir paskutinius dvejus metus lankiusi Lighthouse Gallery Tequest, Floridoje. Vartoja aliejų, vandeninius dažus ir pastelę. Buvusi narė West Roxbury Art Association ir turėjusi ištačiusi savo darbus So. Bostono Lietuvių Motery klubo, West Roxbury Little City Hall, Bostono rotušėje, First National Bank of Boston, So. Boston Am. Lith. Club, W. Roxbury Art Assoc. Art Fair ir West Roxbury Branch of the Boston Public Library.

Dabar jos paroda vyksta Cambridge Public Library. Ji turi ištačiusi apie 20 savo darbų: gėlės, gamtos vaizdėliai, jūra su laiveliais. Bent man ypač patiko jos „Madona“ ir „Maestro“ (Tai Arthur Fiedler garsiojo Bostono Pops orkestro dirigento Arthur Fiedler portretas). Tačiau ir kiti darbai yra gražūs. Tad, kaip minėjau, prigimtis kartais pasirodo ir vėliau. Taip ir I. Manomaitienė savo igimtą talentą pradėjo rodyti jau metams bėgant. Paroda tęsiasi iki rugpjūčio 5 dienos. Ir mes turime būti dėkingi bibliotekos vedėjai Loretai Cloherty, kuri prisideda prie mūsų populiarinimo. Mes esame dėkingi kiekvienam, kuris tik pamini Lietuvos vardą. Taip ir šiuo atveju.

Bosto Inžinierių pagalba Lietuvos pasiuntinybei

Kaip gana dažnai svarbesniais lietuviškais reikalais Bostono lietuviai inžinieriai yra dosnūs savo aukomis, taip ir šį kartą Lietuvos pasiuntinybės rūmų Washingtone, remonto komiteto vicepirmininkui inž. Vytautui Izbickiui paraginus, jo bostoniški kolegų sudėjo 1375 dol. Stambieji aukotojai: V. Izbickas ir Br. Veitas po 250 dol., J. Gimbutas 200 dol., J. Dačys, B. Galinis, C. Mickūnas ir J. Rasy po 100 dol., V. Senuta 50 dol., kiti devyni po 25 dol.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavergtų Tautų savaitė Bostone buvo minima liepos 20 d. prie miesto rotušės aikštėje. Minėjimas pradėtas 12 val. t. y. pietų laike, kada ir daug praeivių sustoja pasiklausti. Malda sukalbėjo ukrainiečių kunigas. Buvo perskaityta — pakartota prezidento Eisenhowerio 1958 m. Pavergtų Tautų savaitės paskelbimo rezoliucija. Taip pat buvo perskaitytos Massachusetts gubernatoriaus Mikalojaus Dukakis ir Bostono mero Kevin White rezoliucijos, skelbiančios pavergtų tautų savaitę. Visa eilė kalbėtųjų stipriai pasisakė prieš Sovietų Rusiją. Užbaigimo malda sukalbėjo lenkas kunigas. Lenkai pirmą kartą dalyvavo šioje demonstracijoje.

Daug vėliau buvo išsiričiusios aikštėje, net ir lenkų. Lietuvos trispalvę nešė Vyčių pirmininkas Okule, o prie vėliavos stovėjo tautiniais rūbais apsirangusios Milda Norikienė, Elena Vasyliūnienė ir Ona Vilenišienė. Aikštėje buvo gražus būrys žmonių. Daug kas su plakatais, tame skaičiuje nemažai lietuvių, daugiausia moterys.

RENGINIAI

Rugpjūčio 14 d. Minkų radijo valandėlės 49 metų sukakties paminėjimui gegužinė — piknikas Romovos parke, Brocktone.

Rugpjūčio 14 d. Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos rengiama Lietuvių diena Mainion parke, prie Worcesterio.

Spalio 1 d. Kultūrinis subatvakaris Tautinės s-gos namuose So. Bostone.

Spalio 2 d. Laisvės varpų rudenis renginys So. Bostono Lietuvių pil. d-jos salėje.

Lapkričio 13 dieną Sv. Petro parapijos kalėdinis bazaras So. Bostono Liet. pil. d-jos salėje.

Lapkričio 20 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Liet. pil. d-jos salėje.

Lapkričio 27 d. Jono Vanaiciao šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas So. Bostone Liet. pil. d-jos salėje.

P. Ž.

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

KASOS VALANDOS:		
MARQUETTE PARKE 2422 W. Marquette Rd. Chicago, IL 60629 Tel. 737-2110	CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 Tel. 656-2201	BURR RIDGE 475 Frontage Rd. Burr Ridge, IL 60521 Tel. 887-0757
Treč. 12:00—6:00 Sest. 10:00—12:00	Ketv. 3:00—6:00 Sest. 10:00—12:00	Ketv. 1:00—6:00

Moka už: Einamąją sąskaitą 8% Paskolos nuo 11.5%
Turime įvairius sertifikatus (Procentai keičiasi kas savaitę)
* Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

RŪPĖSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUBELMAN, R.S. Registruotas vaistininkas

Atdara Naktinėmis nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sėkmėmis nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Įnamom Union Pier, Mich. nuo rugpjūčio 1 d. iki rugpjūčio 3 d., butas — (2 lovos), virtuvė. Dušas. Chicagoje skambinti tel. 737-2847.

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PARDAVIMAS ir TAISYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BURNYS
Tel. — RE 7-5168

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pažeidimų.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalpinimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Paliukite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

SERAPINAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5990

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

TAISO SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR BALDYTUUVUS

Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

JUOZAS NAKUTAVICIUS

su Dana Summers-Striugaite ir orkestras "LIETUVA"

DAINUOK IR ŠOK

Ateisiu, mergužele, ateisiu. Sappų pilis. Krinta lapai. Myliu. Kur gimtinė mylima. Pirmosios gėlės ir kitos dainos.

Kaina su persiuntimu 13 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Dėl gerų rezultatų, skelbkites dienrašty "Drauge".

REAL ESTATE

Gražus mūrinis — 5 kamb. 2 mieg. Aukšta pastogė. Rūsys. Garažas. 30 p. sklypas. 71 ir Francisco. Nebrangus.

2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. 1 maš. garažas. Arti mokyklų Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. — 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notarinės — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

ISIGYKITE DABAR

Dr. Albertas Gerutis

Dr. Dovas Zaurius

Mažosios Lietuvos sūnus — Nepriklausomos Lietuvos valstybės užsienio reikalų ministras

"Veikale pertekliau, pagal turėtus šaltinius, tą Lietuvos diplomatijos atkarpą, su kuria siejasi dr. Zauriaus asmuo bei jo darbai... įterpiu ir vieną kitą savo atsiminimų epizodą".

Isleido Vilties draugijos leidykla 1982 m., 566 psl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$7.50

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

DAINOS, MUZIKA

IR GĖLĖS

Pranas Lembertas

Plokštelėje dalyvaujantis kompozitoriai: J. Gaidelis, G. Gudauskienė, St. Gailevičius, O. Metrikienė ir St. Grauzinis. Dainų žodžiai P. Lemberto, kurias išpildo žinomi solistai ir įvairūs chorai. Plokštelę išleido "Gintaras", Hollywood, California, Lemberto 15 m. mirties sukaktį prisiminti.

Kaina su persiuntimu \$3.95

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

GYVENIMAS — NA JŪ K A A

A. P. BAGDONAS

Tai pirmą autorių apsakymų knyga žemaitiškai, kurioje telpa 14-kos gyvenimiškų įdomių pasakojimų. Išleido Kraikų sambūris, Chicago, Ill. Spaudė Draugo spaustuve.

Kaina su persiuntimu \$6.95.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 42 ct. valstijos mokesčio.

SKELBKITES "DRAUGE".

Svečiai priėmimo prieš Dainų šventės pradžią. Iš kairės: V. Kamantas, vyšk. V. Brizgys, I. Bublėnė, dr. A. Razma, Mrs. Percy, sen. Ch. Percy, g.a.n. konsulė J. Daužvardienė, Sporto žaidynių kom. pirm. V. Adamkus ir A. Adamkienė, Nuotr. E. Butėno

Laiškas iš Europos

ANGLŲ SPAUDA RŪPIMAIS KLAUSIMAIS

Poetas Bernardas Brazdžionis ir mudu su žmona, skrisdami per Arktiką, praradome naktį, bet Londoną pasiekėme laimingai. Baulbiai, Barėnai, Kasparas ir kt. „okupavo“ Bernardą kultūrai, o aš vis stengiuosi neatitraukti rankos nuo politikos pulso, kad besibastydamas po Europą, nepasiklyčiau pasaulio politikos labirintuose.

VĖL IKALINTAS LIETUVIS

Britai turi labai gerų laikraščių informuoti ir vidaus bei užsienio politikos įvykiams komentuoti. Be tarptautinių UP ir AP agentūrų, jie plačiai naudoja Europos. Reuter, daug mažiau negu amerikiečių spauda vaikiškos sensacijų, o gal ir negali, nes jų laikraščiai kelis kartus mažesni už amerikiečių. Kas mane domina, tarp trumpų žinučių apie „draugą“ Boris Aristov, buv. sovietų pasiuntinio Varšuvoje, paskyrimą užsienio reikalų min. pavaduotoju ir apie vienuolikmetės Samantha Smith grįžimą iš pionierių stovyklos Kryme į Maskvą.

„Daily Telegraph“ VII. 15 užtikau tokį AP pranešimą: „Edith (? — JK) Abrutis, 32 m. iš Vilniaus (Lietuva) buvo įkalinta ketveriems metams griežto režimo koncentracijos stovykloje, kai buvo rasta kalta vykdžiusi antisovietinę agitaciją ir propagandą. Tai praneša jos vyras Vitas Abrutis, 30 m., kuris katik paleistas iš kalėjimo, atlikęs bausmę“.

Tarsi ironija, tos pačios dienos laidoje „Daily Telegraph“ ryšium su Madrido konferencijos baigiamąja fraze, perduoda amerikiečių spaudos viltis, kad susitarimo form

mulė atneš laisvę daugeliui sovietų įkalintų disidentų, gausenę žydų emigraciją ir atgaivins detante. Tačiau pati anglų spauda tais klausimais gana rezervuota.

„RUSAI HELSINKYJE GAVO, KO NORĖJO“

Nė viename anglų laikraštyje nepastebėjau vilčių, kad rusai žmogaus teisių srityje galėtų pasikeisti. Štai didysis „The Gardian“ VII. 18 (kurį pirkaui jau Bruselyje, Belgijoje) rašo:

„Europos saugumo ir bendradarbiavimo idėja Sov. Sąjunga pirmą kartą išskėlė 1960. Rusai siekė tuo užantspauduoti pokarinės Europos sienas, išvengiant formalios taikos sutarties su Vokietija. Helsinkio deklaracija pasirašyta 1975 m., rusai pilnai (exactly) to pasiekė“.

Dėl beveik pasiektos susitarimo formulės Madride (kol laiškas pasiekė „Draugą“, gal buvo prieita pilno susitarimo), „The Guardian“ rašo, kad amerikiečiai jau skelbia laimėjimą, nes privertę Sov. Sąjungą išpareigoti dalyvauti žmogaus teisių konferencijoje Ottawoje 1985 ir vėl 1986 Sveicarijoje šeimų sujungimo ir žydų emigracijos klausimams spręsti. Anglų dienraštis ant tų karštų amerikiečių vilčių pilna šaltų vandenį:

„Bet šitos žmogaus teisių konferencijos yra tolimesnės ateities reikalas. Rusai gi apsisprendė mokėti tą kainą už nutarimą susirinkti konferencijon Stocholme ateinančių metų sausio mėnesį nusiginklavimo Europoje ir tarpusavio pasitikėjimo stiprinimui apspręsti“. Taigi, anot laikraščio, jau kitų metų sausio mė-

nesį rusai pradės suplanuoti akciją, pasaulio opiniją nuiteikti prieš amerikiečių apsiginklavimo programą. O kas bus už 2 — 3 metų, rusai nesirūpina.

PERŽIŪROS NEPAGERINA HELSINKIO ORIGINALO

Amerikiečiai, anot „The Guardian“, patenkinti, kad komunistinis blokas Madride sutikęs leisti laisvas darbininkų unijas. Bet tas pažadas supanciotas pastaba, kad tos darbininkų teisės organizuotis turi nesikirsti su veikiančiais valstybės įstatymais.

Kad žmogaus teisių srityje komunistiniuose kraštuose nepagerės, kiekvienam blaiviai galvojančiam žmogui aišku. Tą mintį pilnai palemia ir „The Guardian“ VII. 18 (kurį atveju, Madride nieko neįvyko, kad būtų pakeistas originali Madride susitarimų tas paragrafas, kuris sako, kad signatarai susilaikys nuo kisiomosi vieni į kitų vidaus reikalų“.

Panašias tikroviškas mintis skelbia ir nepriklausomas Londono „The Times“.

Juozas Kojelis

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas penktadienį iš WEVD Stoties New York'e nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykites „Music of Lithuania“ programos kas trečiadienį nuo 8:05 iki 7:00 valandos vakaro, iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU).

Direkt. Dr. JOKŪBAS STUKAS

R. 234 Sunlit Drive
Watchung, N.J. 07060
Tel. — (201) 753-5636

RADIJO PROGRAMA

Seniausis Lietuvių Radijo programa Naujoji Anglijoje

Radio programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty. Radijo programų popiet nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet jau nebėra.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą vada Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baldi Florist-gėlių bei dovanų krautuovę 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. 266-0489. Ten pat gausimas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

VOKIEČIAI APIE CHICAGĄ

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

„Chicagos burmistras H. Vašingtonas, gavęs 668 tūkst. balsų, galvojo, kad jam užteks šių jėgų tvarkyti antro JAV miesto visus reikalus. Deja, jau pirmomis dienomis savo įstaigoje jis pastebėjo, kad jam trūksta tik... penkių balsų, tų svarbių penkių balsų miesto taryboje“. Šiais sakiniais „Mannheimer Morgen“ dienraštis pradeda ilgą straipsnį apie pasaulio lietuvių sostinę ir pirmą juodosios rasės burmistą. Kaip dienraštis pažymi, gegužės 2 d. virš miesto tarybos posėdžių stalo pakibo tamsūs debesys, kadangi senoji miesto „gvardija“ sukėlė slapta revoliuciją. Washingtonui oficialiai užbaigus posėdį, 26 miesto tarybos baltieji atstovai vėl

naujai pasiskirstė pareigom, užimdami vadovaujančias pozicijas. Tam pasipriešino burmistras H. Washingtonas. Visas reikalas atsidūrė teisme. Nors laimėjo burmistras, tačiau dienraštis sako, kad keturių metų laikotarpį miesto taryboje vyks kova. Iš savivaldybės salės ji gali mesti į miesto gatves. Tai bus rasių kova, nes jau priešrinkiminėje propagandoje H. Washingtonas turėjo vesti kovą net ir prieš savo partiją, nes rasės problema buvo statoma aukščiau svarbių miesto reikalų. Kandidatas Epton rėmėsi daugiausia baltųjų balsais, kaltindamas Washingtoną stasiumu juodųjų garbę aukščiausių miesto reikalų.

KUR NAKTIMIS NEBURIUOJAMA

B. STUNDŽIA

(Pabaiga)

Artėja Kūčių vakaras

Pakeliui reikėjo praeiti siaurą vietą tarp Loggerhead sekumos ir rytuose kartais pasirodančių, kartais pasineriančių uolų. Buvo palyginamai siauras praėjimas ir kaip tyčia reikėjo vartyti prieš vėją. Nutaikę, kada kompasas tarp Chub uolos Atlanto pusėje (kur yra paskendusio laivo griaučiai) ir tarp Baltžuvės salelės rodė kursą 149 laipsnių, vingiuodami pamažu stūmėsi pirmyn. Vingiuojant prieš vėją, nuėmimas dvigubas kelias, ir bangos iš priekio lėtinio jachtos greitį. Vairinėje, nors ir apsilvėk neperšlampamais švarkais ir kelnėmis, visvien nepavyko išlikti sausiams. Vanduo jau visada randa plyšilius prasiskverbt. Ilgai užtruko, kolei perėjome tą nesventą vietą — buvome nuo atidaus vairavimo ir vidinio įsitempimo pavargę, bet dabar bent nebereikėjo vingiuoti.

Pažiūrėję jūrą, nutarėme plaukti į Didžiosios Guano salos uostą, bet tas „uostas“ iš tikrųjų buvo tik įlanka, kurio tiesiai taikė tos dienos vėjas. Kompos kursas dabar buvo 113 laipsnių ir ejo lengviau vairuoti. Geriausia vieta užsiskaruoti, atrodė, būtų už Delia's salelės, maždaug gero kiemo dydžio, kuri radosi apie ketvirtį jūrmylės nuo D. Guano salos uosto. Už tos salelės jau stovėjo ant inkaro dar dvi jachtos. Ir toje vietoje jachta gerokai siūbavo, bet jau nepalyginti kas buvo atviruose vandenyse. Kolei apsilvarkėme, jau pradėjo temti, o tai buvo Kūčių vakaras. Mano žmona norėjo ir jūroje paruošti nors simboliškas Kūčias. Ji turėjo pasiūsiusi iš namų plotkelius, šliškų ir ragaišius. Iš skardinių „pagavo“ žuvis ir dar kai ką ant stalo padėjo. O tas stalas siūbavo ir reikėjo saugoti, kad indai (nors ir su neslidžia medžiaga iš apačios padengti) nenukristų. Tai, rodos, pirmą kartą atlaikėme Kūčias už siūbuojančio stalo.

Vėlai vakare vėjas truputį susilpnėjo, bet aplink dar žaibai plieskė ir griaustinis trankešė. Gal apie vidurnaktį man pasirodė, kad vyksta kažkas įtartino — vėjas buvo visai nurimęs. Ar tik nebus tyla prieš audrą? Prisiškėliau sūnų ir išvežėme antrą inkarą. Tikrai neapsirikau — gal už pusvalandžio, lyg kas vėją būtų išmaišo paleidęs — atbėgo su perkūnija ir žaibais. Draskėsi vėjas, lyg kieno pakurstytas, gal kokias dvi valandas ir po to pradėjo silpnėti.

Rami švenčių diena

Rytą atsikėlus keistai atrodė: jūra rami, dangus be jokio debesėlio ir rytuose virš D. Guano salos kilo saulė motinė. Spėjome, kad vėją deivė Laima tą dieną buvo gerai nusiteikusi. Krantas radosi netoli, tad nelgait teko birtinti pagalbines valtys variklį. Gal

per dvidešimt minučių perėjau skersai salą ir atsėdūriau jau Atlanto pusėje, ilgame graziame papludimyje. Vienišas žmogus žingsniavo per šlapią smėlį, palikdamas gilius pėdas. Netrukus ėjom姑iomis miestelio gatvėmis ir stebėjomės, kad nors buvo keli viešbučiai, bet turistų ne daug tesimatė.

Iš D. Guano salos kelias vedė pro Škotijos Paukščių saleles ir jau lankytą Man' O War salą į Hope Town, kur iš tolo matėsi besipikuojuos 1838 m. pastatytas rainuotas švytury, miestelio pasididžiavimas. Bahamų salose švyturių palyginamai yra mažoka.

Mes, eidami sasiauriu, kuris vedė į uostą, paie švyturį pūdomė į mažą ilankėlę, kur jau stovėjo apie dešimt jachtų. Vieta tikrai saugi, net ir gera audra ten nebūtų baisi. Su pagalbine valtimi apiplaukėme uostą, kur stovėjo ištisas sportinių laivų laivynas. Saugioje vietoje palikę valtį apžiūrėjomė miestelį ir viename restorane užkandę, grįžome į jachtą.

Baigiasi kelionė

Diena išašo debesuota ir be vėjo. Bėgome į šieities Marsh uostą su varikliu, palydimi lengvo lietaus. Užinkaravus sugrįžimo uoste jachta, viską sutvarkius, išvalius, krante susitikome nuomojimo bendrovės pareigūnus, kurie patikrino jachtos inventorių, švarą ir sugrąžino įmokėtą užstatą.

Atsistoje ant tiltelio, kurį laiką žvelgėme į jachtą, kuri buvo mūsų laikina būstinė, ir darėsi liūdna, kad kelionė pasibaigė. Taip jau yra gyvenime, kad malonus laikas greičiau prabėga.

Kelionėje nesiekėme greičio ar tolimų nuotolių rekordų. Norėjome neskubėdami pažinti salos gamtą, jos gyventojus ir buriavimo sąlygas sekliuose vandenyse. Iš viso kelione buvome patenkinti, nors teko kartais ir pavargti ir pasitempti, kadangi vėjų iš anksto negali užsisakyti. Saulėtas su lengvu vėju dienas, ramias žvaigždėtas naktis dažnai seka su nepalankiais vėjais ir aukštu bangavimu laikotarpis, kada reikia stoti ir kautis.

Jūrose ir vandenyse buvo daug paskendusiu, išmestų ir krantų ir į uolas sudaužytų jachtų, žuvusių būriuotojų, apie kuriuos nieko negirdime, nes niekas nesudaro jų sąrašų ir jūroje jiems nėra nei kapinių, nei pastatytų paminklų.

Nežiūrint visokių pavojų, vyrai ir moterys su mažesniais jachtomis pasiekia tolimiausius pasaulio kampelius, trenkiasi per audringus vandenynus, per pilnas koralų uolų jūras, kur menka navigacijos klaida gali pražudyti laivą, o kartais ir įgulą. Bet sugrįžus į savo uostą, sunkios dienos greitai nueina ir užmaršti ir lieka tik malonūs prisiminimai.

JUOZO GRIŠMANAUSKO PASKUTINĖ KELIONĖ

Juozas Grišmanauskas, kuris buvo vienas iš pirmųjų lietuvių, pralaužusių geležinę uždangą ir su dviem kitais draugais iš Lietuvos pabėgęs į Švediją, liepos 19 d. iš Sv. Antano parapijos bažnyčios Cicero išsileido paskutinėn savo gyvenimo kelionėn į Sv. Kazimiero kapines Chicagon.

Ši jo kelionė nebuvo tokia sensacinga, kaip prieš 32 metus buvusioji, kuri plačiai nuskambėjo visame pasaulyje ir apie kurią velionis Juozas rašė savo knygoje „Tolimieji kvadratai“ ir plačiai pasakojo Amerikos lietuviams. Šią kelionę velionis taip pat atliko ne vienas — jį čia palydėjo abu jo likimo draugai, buvę jūrininkai — kapitonas Lionginas Kublickas ir Edmundas Paulauskas, o taip pat ir kukli 9 automobilių vilkstinė.

Mirtis a.a. J. Grišmanauską aplankė netikėtai, pačiame amžiaus stiprume. Amžiną ben iškeliauo sulaukęs tik 55 metų.

Velionis buvo gimęs Medsėdžių kaime, Kretingos apskrityje. Kretingoje jis mokėsi, baigdamas žemės ūkio mokyklą. Vėliau nusprendė būti jūrininku ir pradėjo dirbti žvejybos laivyne. Jo gyvenimas ir pagėimias plačiai atsispindi minėtoje knygoje „Tolimieji kvadratai“.

Apie velionies asmenį trumpai apibūdino laidotuvių pamaldų pamoksle kun. A. Rutkauskas liepos 19 d. ryte Sv. Antano parp. bažnyčioje. Mirė jis liepos 16 d. savo tėvu iš netikėtai, visai nesirgęs. Kai vienas iš nedaugelio jo artimesnių draugų — L. Kublickas jam paskambino telefonu ir ilgesnį laiką nesulaukė atsakymo, atėjęs į butą velionis buvo rastas nebegyvas prie televizijos aparato.

J. Grišmanauskas gyveno vienas, neidavo į renginius, nedalyvavo lietuviškoje veikloje. Kaip draugai teigė, buvo gerokai nusivylęs išėivių lietuvių veikla. Jis buvo tikras Lietuvos patriotas, ką jis vaizdžiai išpasakojo savo 1952 m. New Yorke J. Kapočiaus išleistoje knygoje „Tolimieji kvadratai“. Tos knygos įžangoje jis taip kalbėjo: „Todėl šią dalinį pasakojimą, kas vyksta mūsų žemėje, skiriu ypatingai tiems, kurie čia pavargsta nuo perdidelių rūpesčių apie pinigus, kuriems oras atrodo blogas, darbai persunkūs ir permenki atlyginimai, kuriems nuobodu namie, neįdomu su savaisiais ir kuriems negana šokti visokiose šventėse, kad žinotų, kaip yra jų Tėvynėje, kad prisimintų, ką yra pamiršę“.

1952 m. jis su savo dviem draugais atvykęs į JAV, plačiai apkeliavo lietuvių kolonijas ir papasakojo apie varginąją okupuotos Lietuvos būklę. Tie jų pasakojimai buvo vieni iš pirmųjų autentiškų liudijimų apie tragiskus įvykius tėvynėje pokario metais.

Velionis buvo vienas iš pirmųjų, kuris išėivius supažindino su Lietuvos partizanų dainomis. Jis čia padainavo, o muz. J. Kreivėnas užrašė žodžius bei melodijas ir 1953 m. rotatoriumi mažu tiražu išleido leidinėlį „Lietuvos partizanų dainos“ (beje, čia kai kurios dainios padainuotos L. Kublicko). Viena iš šių dainių — „Stoviu aš parimus“ gal plačiausiai nuskambėjo išėiviuose, nes jai muziką 4 balsams vyrų chorui parašė prof. L. Simutis. Ši daina buvo ir tebėra plačiai dainuojama išėivių renginiuose bei privačiuose suėjimuose. Ypatingai ją gerai interpretavo muz. A. Mikulskio vedamas „Čiurlionio“ ansamblis.

Gaila, kad J. Grišmanausko neturime savo tarpe. Jį liepos 19 d. palikome Sv. Kazimiero kapinių koplyčioje po trumpų Sv. Antano parapijos klebono emerito kun. A. Stankevičiaus pravesių apeigų. Vieni iš negausių jo pakutinės kelionės liudininkų pasigedo Lietuvos himno, kiti — lietuviškos trispalvės, tretį — dar šio bei to. Tačiau tai tik išviršiniai dalykai. Velionis Juozas atliko savo misiją žemėje ir jam jokie priedai gal nereikalingi. Jis atnešė savo tautiečių laisvės šauksmą ir kančias, jis davė mums partizaniškas dainas, jis savo rimtu gyvenimu šiame krašte pasirodė kaip doras

lietuvis. Beje, jis visą laiką dirbo Cicero gana paprastą darbą Chicago Extruded Metals kompanijoje, kur buvo mėgstamas savo bendradarbiu.

Velionis Juozas išėjo, tačiau dar šiandien ausyse skamba jo iš tėviškos atneštos dainos posmai:

Stoviu ar parimus prie rūtų darželio, kai paspaudęs ranką tyliai išėjai. Ašaroms sidabro verkia rūta žalia, skendo ūkanose Lietuvos laukai.

POLITIKA NEJMANOMA BE PASAULĖŽIŪROS

Jeigu demokratijoje ir politikoje atmeti pasaulėžiūrą, tai iki šiol neteko visuomenėi sulaukti paaiškinimo, kuo krikščionis politikas ir eilinis pilietis turėtų vaduotis, ieškodamas atsakymo į tokius klausimus kaip, pvz., kokia yra valstybės paskirtis ir kokie jos santykiai su individu, kokie yra valstybėje valdžios autoriteto ir jos kompetencijos pagrindai bei ribos, valdžios ir piliečių santykių, individo-piliečių pareigų ir teisių valstybėje pagrindai, kokie yra teisingų ir klaidingų įstatymų kriterijai ir t.t.

Vysk. Vincentas Brizgys

Ne liga ar senatvė, o masinių ir motociklo nelaimė nuskynė mūsų šešiolikinį Petruką, kaip gražiausią bijūno žiedą 1978 m. liepos 30 dieną.

Už

A. + A.

Petruko-Kazio Pultinevičiaus

sielą, penkerių metų mirties sukaktį minint, Sv. Mišias atnašaus kun. kleb. Petras Zarkauskas Sv. Antano bažnyčioje, Omaha, Nebraska, rugpjūčio 2 ir 3 dienomis 8 valandą ryto.

Giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti jį maldose.

Liūdi: jo dvi sesutės, keturi broliukai ir Tėvai Juozas ir Rūta Pultinevičiai.

JUOZAS MATUKAS

Gyveno Floridoje, anksčiau gyv. Hinsdale, Illinois. Mirė 1983 m. liepos 24 d. 5:43 val. ryto, sulaukęs 96 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 33 m.

Pasiliko dideliame nulūdimė 2 dukters: Irena Šienienė ir Vida Opelkienė, žentas Jonas, 5 anūkai: Audra, Daina ir Paulius Šienai, Julija ir Mykolas Opelkai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kinas bus pašarvotas antradienį ir trečiadienį nuo 4 val. iki 9 val. vak. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, liepos 28 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Dukters, žentas ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Paieškojimas

Ieškomas MARTYNAS JURKŠAS, gyv. Rotinėmų kaime, Zem. Kalvarijoje. Atvykęs į JAV 1949 m. Paieško dr. P. Neverauskas. Atsiliepti adresu: Draugas, Adv. 5965, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

PETELIŠKIŲ SALA

Milda Kvietkytė

(Pasakos ir vaizdeliai vaikams)

Ilustravo dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė. Išleido Pasakų Fondas 1979 m., 64 pusl. Kaina su persiuntimu \$4.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 24 ct. valstijos mokesčio.

GEDIMINAS GALVA

ERNESTAS GALVANAUSKAS

Politinė Biografija

Inžinierius Ernestas Galvanauskas nepriklausomos Lietuvos politikos ir visuomenės veikėjas, keturių ministerių kabineto pirmininkas, įvairių sričių ministeris, 1920-21 metų derybininkas su lenkais. Klaidos krašto prisijungime nenuolaidis Lietuvos teisių gynėjas... Jo gyvenimo istorija didėle dalimi yra nepriklausomos Lietuvos istorija... Jo nuveiktųjų darbų liudijimų, dokumentų, raštų yra nemaža. Dėja, E. Galvanauskas pats savo atsiminimų nerašė, tą darbą savotiškai po jo mirties atliko jaunesnysis brolis Gediminas Galva.

Šį veikalą išleido Akademines Skautijos leidykla, Chicago 1982 m. Spaudė "Draugo" spaustuve. Didelio formato, 440 psl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$20.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS, trečiadienis, 1983 m. liepos mėn. 27 d. 5

A. A.

Dipl. Misk. JONAS BRAZAUSKAS

Mirė 1983 m. liepos 25 d., Waterbury, Connecticut. Gimė Bagotosios parapijoje, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 34 metus.

Priklausė Liet. Bendruomenėi, Ateitininkams, Liet. Fronto bičiuliams. Buvo Lietuvių Fondo igaliotinis, Balfo direktorius Connecticut valstybėje.

Liko dideliame nulūdimė žmona Albina Bielskutė, dukterė Jonė Ashbourn, anūke Aleksandra, žentas Hans. Amerikoj brolis kun. Pijus, Oregono, Kanadoje brolis Zigmās ir sesuo Albina Razmienė. Lietuvoje liko trys seserys.

Pašarvotas Stokes koplyčioje, 134 Highland Ave., Waterburyje. Laidotuvės šeštadienį, liepos 30 d., 9 val. iš koplyčios bus atlydėtas į Sv. Juozapo bažnyčią. Po pamaldų bus palaidotas lietuviškoje kapinėse.

Nulūdę: ŽMONA, DUKTĖ, ANŪKĖ, ŽENTAS ir kiti GIMINĖS.

Mūsų mieli Gintra, Terese ir p. Ivaška, peranksti ir taip nelaukai netekus

A. + A. ANTANO,

mes liūdime kartu su Jumis.

NIJOLĖ ir BALYS LUKOŠIŪNAI

NIJOLĖ ir TOMAS REMEKIAI

RITONĖ ir TEODORAS RUDAČIAI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

LKVS Ramovės nariai Clevelande vainiku pagerbia žuvusius kovose už Lietuvos laisvę.

Nuotr. V. Bacevičiaus

APLINK MUS

× Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Clevelando Dievo Motinos parapijos klebonas, šiuo metu atostogauja pas prancūzų jėzuitus Quebeco, Kanadoje. Jis džiaugiasi Lietuvių dienų renginiais, vykusiems Chicagoje, ir siūnia geriausius sveikinimus "Draugo" redakcijai bei skaitytojams iš vėsenio klimato, kuriame galima pasilsėti.

× Marija ir Augustinas Zigaitis iš St. Peterburgo, Fla., yra atvykę į Chicago aplankyti savo vaikų šeimas ir pažįstamus. Jie apsilankė "Draugo" gegužinėje ir susitiko daugybę savo senų pažįstamų, nes anksčiau jie ilgai gyveno Chicagoje. A. Zigaitis buvo ligametis "Draugo" prešmanas. Sios savaitės pabaigoje jie vėl išvyksta į Floridą.

× Albinas Šatraitis, Chicago, Ill., kuris turi talentą piešti gražius paveikslus, "Draugo" gegužinės laimėjimų komitetui padovanojo didelį savo darbo paveikslą, kurį laimėjo Simas Jokūbaitis, Brighton Parko LB židinkas.

× A. a. Jonas Brazauskas, aštuonis mėnesius sirgęs smegenų vėžiu, mirė liepos 25 d. 6 val. vak. Waterbury, Conn. Velionis buvo gimęs 1904 m. birželio 26 d. Nuliūdime liko žmona Albinai Bielskutė. Brazauskienė ir dukterė Joana su šeima Londone, keturios seserys ir du broliai, taip pat daug giminių Chicagoje ir kitur. Velionis yra brolio kun. Pjiaus Brazausko, gyvenančio Oregone. Laidojamas Waterbury, Conn.

× Antanas Valavičius sėkmingai vadovavo "Draugo" gegužinės atsisveikinimo barui, o jam talkino Algis Čepėnas, Vytautas Paulionis ir Simas Jokūbaitis. Visi jie yra lietuviškų organizacijų darbuotojai, "Draugo" rėmėjai. Jų geru patarnavimu visi buvo patenkinti.

× Ateitininkų namų gegužinė Lemonte bus rugpjūčio 28 d., sekmadienį. Gegužinė bus Ateitininkų namuose ir gražiame sodelyje aplink namus. Kviečiami visi lietuviai dalyvauti.

× "Elta-Press", italų kalba leidžiamas informacijos biuletenis, balandžio mėnesio numeris, pasiekė redakciją. Šiame numeryje duodama informacijos iš "Kronikos" Nr. 56 ir kitų dokumentų, gautų iš ok. Lietuvos viršelis papuostas popiežiaus su ok. Lietuvos vyskupais paveikslu. Biuletenį redaguoja prel. Vincas Minevičius, finansuoja Tautos Fondas.

× Birutė Jasaitienė su kitais Balfio rėmėjais rūpinasi Balfio pikniko laimės šuliniu. Asmenys, kurie turi atliekamų gerų daiktų, prašomi juos atnešti į Balfio rastinę.

× MAS CV praneša, kad moksleivių vasaros stovykla Neringo nuo liepos 31-os iki rugpjūčio 13 d. neįvyks. Prašoma pranešti draugams ir pažįstamiems. (pr.)

× A. a. Vandas Kulikauskienė ketverių metų ir jos vyro a. a. Juozo Kulikausko vienuolikos metų mirties sukaktis minint šv. Mišios už jų sielas bus atnašaujamos liepos 30 d., šeštadienį, 8 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti juos savo maldose. (pr.)

× Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algijui Jasaičiui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

× Beverly Shores šv. Onos bažnyčioje šį sekmadienį, liepos 31 d., 12 val. bus atnašaujamos šv. Mišios, prisimenant šv. Onos atlydus. Pamaldas laikys kun. Antanas Saulaitis. Maldų dieną, kurią iškilmingai švęsavo Lietuvoje, organizuoja Balfio Beverly Shores skyrius. Po pamaldų vyks gegužinė Stankūnų Pines restorano sode.

× Mokytojų studijų savaitėje, kuri bus rugpjūčio 14—21 dienomis Dainavoje, bus ne tik daug paskaitų — dvasinio peno, bet ir kūniškas maistas bus labai geras, nes jį ruoš O. Norvilienė. Jau pats laikas registruotis tel. 585-2629.

× Dail. Jurgis Daugvila padovanojo Balfio Beverly Shores skyriaus rengiamoms gegužinės laimės šuliniui vertingų meniškų medžio kūrinių.

× Dr. V. Palčiauskas, Fullerton, Cal., mūsų garbės prenumeratorius ir rėmėjas, pratešdamas prenumeratą, vėl pridėjo 25 dol. auką dienasraščio stiprinimui. Dr. V. Palčiauskas ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už savos spaudos rėmimą tariame nuoširdų ačiū.

× Ramūnas A. Bužėnas, Los Angeles, Cal., vertindamas lietuvišką dienasraštį, kartu su prenumeratoriaus pratešimo mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. auką. Ramūnui Bužėnui skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą nuoširdžiai dėkojame.

× Jadvyga Jankauskienė, Chicago, Ill., mūsų rėmėja, dalyvavo "Draugo" gegužinėje, pratešė "Draugo" prenumeratą ir paaukavo 30 dol. jo stiprinimui. J. Jankauskienė skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

× Jonas Rejeris, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, dalyvavo "Draugo" gegužinėje ir ta proga pratešė prenumeratą su 30 dol. auka. J. Rejeris ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio vertinimą ir jo palaikymą tariame nuoširdų ačiū.

× Monika Gaučius ir Mykolas Puškarskis, Chicago, Ill., įvairiomis progomis išeikė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× N. Tarulis, Oak Lawn, Ill., pakeisdama adresą, atsiuntė ir auką. Labai ačiū.

× Donna Stonkus, Winnipeg, Man., Kanada, pratešė prenumeratą, atsiuntė 10 dol. už kalendorių ir užsisakė naujausių leidinių. Labai ačiū.

× Ligija M. Rociūnaitė, Cincinnati, Ohio, pakeisdama adresą, atsiuntė ir auką. Labai ačiū.

× Po 5 dol. atsiuntė auką: Pranas Českauskas, Hamilton, Kanada, Jonas Dunčia, Wilmington, Delaware. Juozas Jurkus — 3 dol. Labai ačiū.

× Kun. Juozas Tautkus, Jonas Baužys, Jonas Zadeikis, P. Jakutienė, Matilda Jurevičius užsisakė naujausių leidinių.

× Gražina Budrytė, Jurgis Gylys, Viktorija Šaulienė, Chicago, Ill., "Drauge" įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą.

Balfio Beverly Shores skyriaus pirm. Ona Pulkaunienė prisega žymenį Jonui Stankūnui, Balfio rėmėjui.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS SUSIRINKIMAS

Esant 90° karščio, liepos 13 d. A. Rūgytės namus susirinko 25 draugijos nariai išgirsti kun. J. Dubcos paskaitos iš kelionės po šv. Žemę ir kitus kraštus.

Atidarydama šį susirinkimą, reikalų vedėja A. Rūgytė pateikė keletą pranešimų iš draugijos veiklos. Antrajam "Aušros" tomiu lėšų telkimas vyksta sėkmingai. II-sis "Aušros" tomas M. Morkūno spaustuvinėje jau visai baigiamas išspausdinti ir gal pasirodys dar šį mėnesį. 1984 m. organizuojama ekskursija į Romą šv. Kazimiero sukakties proga. Kvietė draugijos narius pas ją registruotis.

Kas norėtų paaugoti Lituanistinei katedrai parenti, gali aukoti per draugijos židinkę. Į draugiją įstojo naujas narys Liūtas Grinius iš Washingtono. Valdya baigė projektuoja 1985 m. išleisti fotostatinių būdu veikalą apie Jogailą.

Pakvietė prelegentą kun. J. Duobą paskaitai, kuri buvo apilustruota skaidėmis. Tema — istorinės Izraelio, Graikijos ir Egipto vietovės. Palestina, arba Sventoji Žemė, traukia daugybę turistų, nes ji patenkina žydus, krikščionis ir musulmonus. Svarbiausias miestas Jeruzalė, išsistatęs ant kalnų keteros tarp Viduržemio ir Mirties jūrų. Jeruzalė žydams svarbi, kaip karaliaus Dovydo užkariuotoji naujoji Izraelio sostinė. Karalius Dovydas nebesuspėjo ten pastatyti šventyklos. Tą atliko jo sūnus Saliamonas ir į tą naują šventyklą perkėlė nešiojamąją sandoros skrynją. Žydai tikėjo, kad toje šventykloje gyvena Dievas. Bet tą puikią šventyklą sugriovė asiriečiai, vėliau ji buvo atstatyta, o Erodo išpuošta Kristaus gyvenamuoju laiku. Ją 70 metais išgriovė romėnai ir išsklaidė žydų tautą. Iš jos beliko tik vadinamoji verksmų siena, kurią žydai lankė ir ten apraudojo savo tautos tragediją. Arabams užkariavus Palestiną, jiems buvo uždrausta tą sieną lankyti. Dabar ji jau nebevedinama raudų siena, nes Izraelis atkūrė savo valstybę.

Ant to paties Marijos kalno arabai pasistatė savo mečetę, kuri irgi laikoma stebuklinga, nes į ją ant žirgo buvo atskridęs pats Mahomedas. Tad daugybė muzulmonų irgi lanko Jeruzalę.

Krikščionims Jeruzalė brangi, nes ten buvo nukankintas mūsų Išganytojas, Jėzus. Ypatinai brangus yra vadinamasis Kryžiaus kalnas, kuriuo Kristus ėjo, nešdamas kryžių, mirti ant Golgotos kalno. Jeruzalėje yra daugybė puikių bažnyčių, kurias lanko turistai. Po to prelegentas ėmė rodyti skaidres iš savo kelionės po šv. Žemę, Graikiją ir Egiptą vis paaiškindamas rodomus vaizdus. Nors paskaita buvo ilga, bet įdomi, nes skaidrių pagalba visos žinios apie lankytus kraštus giliau įsmigo dalyvių atmintin. Po paskaitos ypatingai gausios vėsišės nepašalinčios šeiminių kės A. Rūgytės sudarė jaukią nuotaiką. Nuoširdūs pasikalbėjimai užsitęsė dar ilgesnį laiką.

A. P. B.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Terorinės ZVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

PELEDA IR VILKAS

Ten miške ant aukšto stuo- Raiboji pelėda tupėjo. (brio Aplink vilkas slampinėjo, Bet jos pasiekė negalėjo.

Ir prašėjo jis balsu, Tokiu meliu ir saldziu. Lyg jos geras bičiulis Čia stovėtų po medžiu.

— Ei, pelėda, ar girdi? Lipk iš medžio pamaži. Čia žemai yr' taip gražu, Apsakyt' tau negaliu.

— Ten aukštai vieni niekai, Stuo broio tik pliki žabai: Čia žemai pievutės žalios, Samanėlių iki valios.

— O gėlių tų gražumas, Ir žiedėlių įvairumas. Tokios žalios spalvos tos, Nors vartykis ant kalvos!

Taip ir noris pailsėti, Pavėsyje pasėdėti, Nes vienam labai ilgu Ir be draugo nuobodu.

Juk žinai kartais lietiš', Noris išlieti širdies Pasiskyst' savo vargu Ir išliet' širdies skausmus:

— Vilke, pilke, tu žinai, Igi tavo yr' nagai, O litys dar ilgesnės Ir už peilį aštresnės.

— Nebūk jau tokiu geru, Nes žinai gimei vilku; Nors tau ašaros riedės, Niekas tavim netikės.

— Jei nulipčiau pas tave, Tuoj suėstum tu mane! Tai geriau iš čia išnyk, Mano sapno netrukdyk!

— Kai mėnulis patekės, Mano akys praręgės; Tada aš pavaikščiosiu Ir miške paskrajosiu.

M. Merkevičius

KODEL REIKIA SKAITYTI LIETUVIŠKAS KNYGAS

Skaitydami lietuviškas knygas, daug sužinome apie Lietuvą, apie jos istorines vietas ir papročius, taip pat apie gamtą, vaizdus, paukščius ir žvėrelius. Daugiau skaitydami išmokstame geriau lietuviškai kalbėti.

Rimas Bilūnas, Clevelando "Mūsų žingsniai" — "Vaikų pasaulyje".

KAIP AŠ PRALEIDAU MOKSLO METUS

Mokslo metus praleidau gerai. Mes daug rašėme, skaitėme ir žaidėme. Pratimus darėm. Mokykloje buvo smagu. Labiausiai patiko žaidimai. Penktoji pamoka nebuvo tokia smagi, nes nepatik šokiai. Man labai patiko pertraukos, nes aš galėjau pasikalbėti su draugėmis.

Rima Ziedonytė, Clevelando "Mūsų žingsniai" — "Vaikų pasaulyje".

PULKIM ANT KELIŲ

Kai nueinate į lietuviškas pamaldas, giedate giesmę "Pulkim ant kelių..." Tur būt ne visi žinote, kad šią giesmę parašė kun. Antanas Strazdas. Šiais metais sueina 150 metų nuo jo mirties. Jis buvo lietuvis patriotas. Tais laikais buvo daug sulenkėjusių kunigų, kurie pamaldas bažnyčiose laikė lenkų kalba. Jie norėjo sulenkinti Lietuvą. Kun. A. Strazdas jiems priešinosi, kartais net juos pa juokė. Jis buvo nemėgiamas, skųsdavo vyskupui. Vienus metus ji buvo uždarytą vienuolyną. Kad ir visai buvo persekio-

Ilustracija ("Skambutis").

jamas, jis liko nuoširdus lietuvis. Rašė lietuviškas giesmes ir dainas. Pats mokė žmones. Žmonės jį mylėjo. Jis yra mums gražus pavyzdys, kaip reikia tvirtai laikytis prieš nutautinimo pavojus. Šiandien tie pavojai yra mums labai dideli tėvyneje ir čia.

PELENĖ

Atpasakojimas

Gyveno našlaitė Pelenė. Jos tėtė vedė ragana, kuri turėjo dvi dukras. Ragana labai nenekentė Pelenės, nes ji buvo labai graži ir darbšti.

Kartą šalies karalius suruošė puotą savo sūniui. Į puotą pakvietė visus. Kai Pelenė perskaitė karaliaus pakvietimą, jos pamotė jai griežtai uždraudė eiti į puotą. Pelenė pradėjo verkti. Pamotė su dukromis išėjo į puotą. Verkenčiai Pelenė pasirodė jos mirusi mama. Ji iš dviejų pelių ir arbūzo padarė karietą su arkliais. Paliko labai gražią suknelę. Pelenė su suknele nubėgo į savo kambarį pamatuoti. Suknelė buvo per didelė. Tada atsikrėdo paukščiai su žirkėmis, siūlais ir adatomis ir pataisė suknelę. Kai viskas buvo baigta, ji nuvažiavo į balių. Princui ji labai patiko ir tik su ja visą vakarą šoko. Ji nepastebėjo, kaip prabėgo laikas ir atėjo dvylikta valanda nakties. Iki to laiko ji turėjo grįžti. Greitai bėgdama per salę, ji pametė savo stiklinį batuką. Princas nežinojo, kas ji buvo, nė kur gyveno. Karalius liepė princui nuvažiuoti pas visas mergaites ir pritaikyti kojoms batuką. Pelenė batukas tiko. Princas parsivežė Pelenę į rumus ir ją vedė. Jie linksmi ir laimingai gyveno.

Marytė Adamonytė, Montrealo lit. m.-los mokinė. Kanada. ("Liepsna").

MOCIUTĖS PASAKOJIMAI

Kai aš buvau maža, kartą paklausiau močiutę, kodėl jos mamytė negali čia atvykti? Ji atsakė: "Rusai yra užėmę Lietuvą". Aš vistiek nesupratau, kodėl ji negali atvažiuoti. Lan kydama lietuvišką mokyklą, aš daugiau sužinojau apie Lietuvą. Dabar Lietuvoje nesaugu ir nesmagu gyventi. Ten jie neturi tokių maisto krautuvų, kaip čia

Amerikoje. Žmonės perka ką gauna, nes nėra pasirinkimo. Į mokyklą vaikai eina pėsti, kartais net penkias mylias.

Kai mano močiutė išgirdo, kad rusai ateina į Lietuvą, ji su savo vaikais išbėgo. Ji mėgino paskambinti savo mamytei, bet rusai jau buvo nutraukę visus telefonus. Mano močiutės mama liko Lietuvoje. Ji yra sena ir gali tuoj miri. Nors aš jos nekada nemačiau, aš jos pasiilgtu. Mes siunčiame jai siuntinius. Aš vis dar klausinėju močiutę apie Lietuvą, kodėl žmonės ten neturi laisvės, bet man vis dar nėra labai aišku.

Kristina Merkytė, Detroito "Ziburio" lit. m.-los 8 sk. mokinė. "Skambutis".

SAPNAS

Kartą sapnavau, kad esu didelio laivo kapitonas, kuris plaukia į Šiaurės ašigali.

Buvo labai šalta, didelės bangos ir daug ledo kalnų. Staiga mes atsimušėm į ledo kalną. Laivo priekyje atsirado didelė skylė, ir mes pradėjom skęsti. Užšokome ant ledo kalno ir nežinojome ką daryti. Mėgindami išsigelbėti, iš ledo padarėme laivą ir pradėjome plaukti. Po kiek laiko pamatėme banginius. Vienas banginis, plaukdamas pro šalį, užkliudė mūsų ledinį laivą. Šeši vyrai įkrito į vandenį ir tuojau sušalo. Likau vienas, drėbėdamas iš baimės ir šalčio.

Bet kas čia? Pradėjo darytis šilčiau ir mano ledas pradėjo tirpti. Pažiūrėjau aukštyn, visas dangaus skliautas buvo tamsus. Staiga ėmė lyti. Nusišluosčiau veidą ir pagalvoju: "Dabar tikrai paskęsiu"... Staiga prašvito. Prie mano lovos stovėjo brolis su tuščiu stiklu rankoje ir juokėsi. Jis buvo užpylęs man ant veido vandens, kad greičiau pabusčiau.

Andrius Dunderas, Toronto "Maironio" lit. m.-los mokinys. Kanada. ("Mūsų pasaulis").

VASAROS STOVYKLA

Liepos mėnesį aš važiauvau į Dainavą. Mano tėtė mane nuvežė. Man labai patiko. Maistas buvo labai skanus. Man labiausiai patiko sporto varžybos. Aš laimėjau antrą vietą nardyme ir vėl antrą vietą 200 jardų bėgime. Pirmą vietą maratone. Maratone man buvo sunku, nes vienas batas nukrito. Man reikėjo sustoti, užsimauti ir vėl pradėti bėgti. Maratonas — vienos mylios kelias, iki ežero ir į stovyklą atgal. Pradžioje reikėjo bėgti į pakalnę, vėliau į kalną. Stovykloje man labai patiko ir sekančiais metais aš važiuosiu į Dainavą.

Bill Urbonas, Rochesterio Mindaugo Tamono lit. m.-los mokinys. ("Plunksna").

KELIONĖ LAIVU

Du draugai nutarė plaukti laivu per Atlantą. Staiga vienas kreipėsi į antrąjį:

— Paskolinink man savo kostiumą!

— Bet juk tu turi savo.

— Aš nemoku plaukti. Jeigu aš būsiu su tavo kostiumu, jei garlaivis skęs, tu šoksi į vandenį mane gelbėti.

SV. TOMO BAŽNYCIA

Anglijoje, Bovey Tracey vietoje, yra švento Tomo bažnyčia. Ji yra įdomi tuo, kad pastatyta vieno teroristo, kuris nužudė šventą Tomą iš Centerbury. Kad išpirktų savo nusikaltimą, pastatė didelę ir gražią bažnyčią, pavadintą švento Tomo vardu.

PRANASYSTĖ

"Arai turės savo lizdą stačios uolos viršuje taip ilgai, kol Auchmuddene gyvens Baird šeima".

Ši sena pranasystė išsipildė Auchmuddene, Skotijoje, kai Baird šeima 1750 metais pardavė savo nuosavybę. Nuo to laiko arai išskrido ir nesirodė iki 1854 metų, kada James Baird vėl atpirko savo buvusią nuosavybę ir vėl apsigyveno Auchmuddene. Arai vėl sugrįžo į savo seną lizdą stačios uolos viršūnėje.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Kaip tavo pavardė? — Mano žila pabarzdė. (Sėduva).

* Nuo gyvatės įkandimo taip žiloje senovėje gydydavo — burdavo: "Sakyti tris kartus neatsidususį ir druską, kurią ligonis turės suvalgyti: "Žema žemynlė, ant pirkeles upelė, ant tos upelės aniuolas (angelas) šventasai. Amen, amen, amen" (Švenčionys).

* Mėlynųjų pievelėjų piemenėlis baltas avis gano. (Ignalina) (Dangus, saulė ir debesys)

kėjo sustoti, užsimauti ir vėl pradėti bėgti. Maratonas — vienos mylios kelias, iki ežero ir į stovyklą atgal. Pradžioje reikėjo bėgti į pakalnę, vėliau į kalną. Stovykloje man labai patiko ir sekančiais metais aš važiuosiu į Dainavą.

Romas Mockaitis, Lemonto Maironio lit. m.-los mokinys. ("Gintaro šalis").

VYKSTU Į LIETUVĄ

Šiais metais močiutė ir aš ruošiamės vykti į Lietuvą. Aš esu labai patenkintas, kad galėsiu pamatyti savo mamos kraštą. Lietuvoje yra daug mamos giminių. Man bus proga su jais susipažinti ir pasikalbėti.

Man patinka kirsti lėktuvu. Bus labai ilga kelionė — apie vienuolika valandų. Mes nusileisime Maskvoje ir ten pernaktuosime. Kitą rytą vėl į lėktuvą, tiesiai į Vilnių. Ten mūsų lauks mano tetos, dėdės, pusbroliai ir pusseserės. Vilniuje praleisime penkias dienas. Tada skrisime vėl į Maskvą, o iš ten namo.

Aš esu labai laimingas, kad galėsiu pamatyti Lietuvą ir papasakoti kitiems apie savo kelionę. Laukiu tos dienos!

Bill Urbonas, Rochesterio Mindaugo Tamono lit. m.-los mokinys. ("Plunksna").

KELIONĖ LAIVU

Du draugai nutarė plaukti laivu per Atlantą. Staiga vienas kreipėsi į antrąjį:

— Paskolinink man savo kostiumą!

— Bet juk tu turi savo.

— Aš nemoku plaukti. Jeigu aš būsiu su tavo kostiumu, jei garlaivis skęs, tu šoksi į vandenį mane gelbėti.

SV. TOMO BAŽNYCIA

Anglijoje, Bovey Tracey vietoje, yra švento Tomo bažnyčia. Ji yra įdomi tuo, kad pastatyta vieno teroristo, kuris nužudė šventą Tomą iš Centerbury. Kad išpirktų savo nusikaltimą, pastatė didelę ir gražią bažnyčią, pavadintą švento Tomo vardu.

PRANASYSTĖ

"Arai turės savo lizdą stačios uolos viršuje taip ilgai, kol Auchmuddene gyvens Baird šeima".

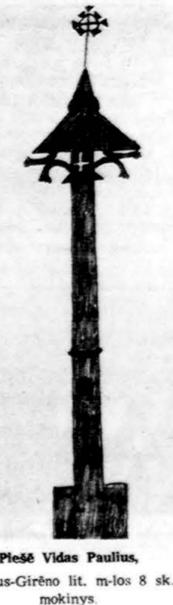
Ši sena pranasystė išsipildė Auchmuddene, Skotijoje, kai Baird šeima 1750 metais pardavė savo nuosavybę. Nuo to laiko arai išskrido ir nesirodė iki 1854 metų, kada James Baird vėl atpirko savo buvusią nuosavybę ir vėl apsigyveno Auchmuddene. Arai vėl sugrįžo į savo seną lizdą stačios uolos viršūnėje.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Kaip tavo pavardė? — Mano žila pabarzdė. (Sėduva).

* Nuo gyvatės įkandimo taip žiloje senovėje gydydavo — burdavo: "Sakyti tris kartus neatsidususį ir druską, kurią ligonis turės suvalgyti: "Žema žemynlė, ant pirkeles upelė, ant tos upelės aniuolas (angelas) šventasai. Amen, amen, amen" (Švenčionys).

* Mėlynųjų pievelėjų piemenėlis baltas avis gano. (Ignalina) (Dangus, saulė ir debesys)

Piešė Vidas Paulius, Dariaus-Girėno lit. m.-los 8 sk. mokinys.